

**DARBININKŲ
BALSAI**

Metai VII.

KOVAS-MARCH, 1923

No. 3.

MARKSO ŽMONA.

LMPSA. FINANSINĖ APYSKAITA
UŽ SAUSĮ, 1923 M.

Kuopos	Miestas	Suma
122	DeKalb, Ill.	\$1.80
54	Scranton, Pa.	3.90
2	Worcester, Mass.	3.15
40	Lewiston, Me.	4.60
16	Springfield, Ill.	5.70
88	Pittston, Pa.	1.95
85	Nashua, N. H.	1.20
4	Elizabeth, N. J.	1.65
29	Chicago, Ill.	2.40
65	Rumford, Me.	1.60
121	Buchner, Ill.	.90
94	Benton, Ill.	1.45
70	Racine, Wis.	1.35
57	Carnegie, Pa.	4.05
44	Norwood, Mass.	3.00
9	Chicago, Ill.	1.80
111	Brooklyn, N. Y.	.50
8	Lawrence, Mass.	1.95
108	West Franfort, Ill.	4.05
26	Rochester, N. Y.	3.60
115	Roseland, Ill.	2.50
45	Bayonne, N. J.	3.50
23	Binghamton, N. Y.	1.65

116	Miners Milles, Pa.	1.70
17	Detroit, Mich.	6.20
113	Inkerman, Pa.	1.50
43	Cicero, Ill.	3.75
24	Cleveland, Ohio.	4.35
13	So. Boston, Mass.	1.35
70	Racine, Wis.	1.85
91	Maspeth, N. Y.	2.55
72	Kenosha, Wis.	1.30
81	Chester, Pa.	2.10
18	Hartford, Conn.	1.95
124	St. Louis, Mo.	4.00
51	Collinsville, Ill.	2.31
114	Zeigler, Ill.	2.50
88	Pittston, Pa.	1.50
17	Detroit, Mich.	5.95
58	Chicago, Ill.	5.40
37	Grand Rapids, Mich.	6.40
93	Brooklyn, N. Y.	1.50
118	Auburn, Ill.	1.00
125	Kearny, N. J.	2.85
66	Los Angeles, Cal.	2.10
5	Rockford, Ill.	6.45
14	Easton, Pa.	3.60
41	Akron, Ohio.	.90
119	Royalton, Ill.	2.40
1	Brooklyn, N. Y.	9.60

92	Chicago, Ill.	1.85
110	East St. Louis, Ill.	1.80
85	Nashua, N. H.	1.20
71	Benld, Ill.	6.40
12	Waterbury, Conn.	.90
61	Lowell, Mass.	3.45
9	Chicago, Ill.	8.10
122	DeKalb, Ill.	2.40
9	Auka del lapelių	2.10
17	Aukos del lapelių	3.05

Viso \$176.56

IŠLAIDOS:

Narinės mokestys už sausį \$110.68

SUTRAUKA:

Balansas gruodžio mėn. \$260.37

Iplaukos sausio mėn. 176.56

Viso \$436.93

Išlaidų 110.68

Vasario 1 d. 1923 išde lieka \$326.25

LMPSA. Centro Sekretorė

O. ŠIMOLIUNIUTĖ,

LMPSA. Centro Iždininkė.

M. RAČKAUSKIENĖ

LMPSA. CENTRO SEKRETORĖS
PRANEŠIMAS.

Atgyjo kuopos:

LMPSA. 56 kuopa, Easthampton, Mass. iš 5 narių. Sekretorė K. B. Karosienė, Maple and Adams st.

LMPSA. 10 kuopa, Newark, N. J. iš 7 narių. Sekretorė — P. Simanuskienė, 368 Walnut st.

Linkėtina geriausių pasekmių toms kuopoms darbuotis del darbininkų klesos pasiluosavimo.

O. Šimoliuniutė,

L. M. P. S. A. Centro Sekr.

NELAUKITE ILGIAU.

LMPSA. agitacijos savaitė jau netoli, bet "Darbininkų Balso" pavienių numerių platinti užsisakė visai mažas skaičius kuopų. Kodėl taip?

Draugės, mes turime rengtis prie šeštos agitacijos savaitės, kad ją padarius tikrai agitacijos savaitė. Mes turime nelaukti ilgiau, bet kuopos

greičiausia užsisakyti "Darbininkų Balso" pavienių numerių ir šiaip darbininkiškios literatūros.

Kurios kuopos dar nesate užsisakiusios "Darbininkų Balso" pavienių numerių, tai užsisakykite tuojau, kad paskiau nebutų pervėlu.

Laukiu užsakymų.

O. Šimoliuniutė,

"Darb. Balso" Adm.

KAS REMIA "DARBININKŲ
BALSA?"

LMPSA. 30 kuopa iš Bridgewater, Mass. Ta kuopa nenorėdama, kad priešai tičiotus iš "Darbininkų Balso" padėties, tai ji prisidėjo prie jo pagerinimo su auka \$5.00.

LMPSA. 12 kuopa iš Waterbury, Conn. Tai kuopai taipgi nemažiau rūpi "Darbininkų Balso" gerovė. Ji irgi prisidėjo prie jo sustiprinimo su auka \$5.00.

LMPSA. 22 kuopa iš Montello,

Mass. Ji irgi neatsilieka nuo kitų rėmimo "Darbininkų Balso". Pri-siuntė auką \$5.00.

LMPSA. 17 kuopa iš Detroit, Mich. Tos kuopos susirinkime draugės suaukojo \$6.10. Ir tą auką paskirstė sekančiais: del "Darbininkų Balso" \$3.05 ir del išleidimo lapelių del agitacijos savaitės \$3.05.

LMPSA. 9 kuopa iš Chicagos, Ill. Tos kuopos draugės suaukojo \$2.10 del išleidimo lapelių del agitacijos savaitės.

Matome iš šio surašo, kad jau dalis kuopų atkreipė dėmesį į "Darbininkų Balso" padėtį ir pagal savo išgalę prisidėjo prie jo sustiprinimo. Bet kur mūsų kitos kuopos, nejaugi joms nerūpi "Darbininkų Balso" gerovė? Kodėl nepasirodo su aukomis?

Viso suaukuota \$23.20.

Širdingai ačiu už aukas.

O. Šimoliuniutė,

"Darb. Balso" Adm.

LMPSA. 1 RAJONO KUOPOMS.

Draugės, LMPSA. 1 Rajono konferencija įvyksta 25 d. kovo, "Laisvės" name. Pradžia 10 val. ryte.

Visos kuopos pasistengkite išrinkti delegates į sekančią konferenciją, nes yra mūsų visų priedermė dalyvauti šioje rajono konferencijoje. Taipgi suteikite delegatams naujų sumanymų del 1 Rajono tolimesnės darbuotės ir del viso L. M. P. Susivienijimo.

Išrinktos delegatės butinai pasistengkite pribūti pažymėtame laike, nes kuomet mes anksčiau pradėsime konferenciją, tai tuomet anksčiau ir užbaigsime.

Taipgi, delegatės, nepamirškite atsivežti ir mokestis. Mokestys turi būti užmokėtos kiekvienoje konferencijoje, nes kitaip gali kuopa likti suspenduota. Mokestis reikia mokėti nuo narės po 5 centus. O. Šimoliuniutė, Rajono ižd.

DARBININKIŲ BALSAS

WOMEN WORKERS' VOICE

PIRMAS LIETUVIŲ MOTERŲ DARBININKIŲ ŽURNALAS
Lietuvių Moterų Progresyvio Susivienijimo Organas

The Women Workers' Voice—Lithuanian Monthly Journal. Published by the Lithuanian Women's Progressive Alliance of America. Editor K. Petrikienė, Manager O. Šimoliuniūtė. Subscription: \$2.00 a year; 6 mo. \$1.00; single copy 15 c. Address: Darbininkų Balsas, 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

Entered as second-class matter October 5, 1916 at the Post Office at Phila., Pa. under the Act of March 3, 1879. Transferred to Brooklyn, N. Y., July 28, 1920.

Metai VII.

VASARIS-FEBRUARY, 1923

No. 3.

Mūsų Agitacijos Savaitė

PELĖDA

LMPS. kaip darbininkų organizacija, jau septinti metai apvaikščioja agitacijos savaitę. Per tą ilgą laiką mes supažindiname nemažą skaitlių darbininkų su darbinikiškos organizacijos siekiais. Jeigu jos ne visos mūsų eilėse, tai didžiama jų yra karštos mūsų simpatizatorės.

Šiais metais mes švenčiame savo savaitę daug reikšmingiau, negu kitados; mes savo darbu susijungiam su plačiomis visų šalių darbininkų moterų masėmis ir keliame klasinio susipratimo obalsį augštin.

Savo tarptautinę šventę—aštuntą kovą, moterų-darbininkės pradėjo jau 1910 m. antroji tarptautinėj socialistų konferencijoje, įvykusioj Kopenhagoj (Danijoje). Nors pradžioje šios šventės mažas darbininkų burelis ją tinkamai įvertino, bet su kiekvienu metu jų skaitlius žyniai auga. Visose šalyse moterų skaitoma daugiau konservatyvėmis, bet, kuomet jas gyvenimo skurdas daugiau suspaudžia, kuomet alkanų kūdikių šauksmas veria jų širdis, jos tuomet pavirsta į liutus ir stoja į atvirą kovą, nepaisant kaip galingas būtų priešas.

Istorijos lapai mums parodo ne vieną tokį išbadėjusių motinų garbingą žygį. Jos

buvo pirmutinėmis Francijos revoliucijos nešėjomis 1793 m. Paskui jas pasekė Paryžiaus darbininkai. Moterų taip pat buvo pirmos ir Rusijos revoliucijos kylime, kuomet Petrogrado ir Maskvos kūdikių pradėjo badauti ir karo paliaubų nesimatė. Jos išėjo į gatves, reikalaujamos taikos ir duonos. Jų balsas taip kai pariziečių buvo galingas, jos kartu su nuvargintais darbininkais sugriovė senąją srietą ir pastatė pamatus naujam. Karo metu jos lošė sprendžiamą rolę Rusijos proletariato pergalėj.

Karo metu, sugriuvus Antrajam Internacionalui, sutrukus tarptautiniam ryšiam, moterų darbininkės pirmos iškėlė griežtą protestą priešais karą. 1916 m. Berno mieste (Šveicarijoje) revoliucinės moterų-darbininkės, atnaujinę nutrūkusius ryšius, įkūrė savo tarptautinį sekretoriatą ir pradėjo smarkesnę kovą su kapitalu. Nors jų obalsis nebuvo visai aiškus, bet visgi jos griežtai smerkė imperialistinį karą.

Įsikūrus Kominternui, jau nuo 1920 m. matome stiprų komunistų moterų tarptautinį judėjimą. Tasai judėjimas paremtas

grynais klesų kovos pamatais. Moteris-darbininkė žino, kad pakol viešpataus kapitalistinė tvarka, patol jos bus vergijoje. Jos buvo sukaustytos iš visų pusių maža alga, dirbtuvės ir namų darbu, pažeminimu, paniekinimu. Kapitalistinės sistemos gynėjai kalba apie moterį švelniais jausmais, baltoms rankelėms ir esančią toli nuo politikos, bet tokią moterį jie randa tik tenais, už kurios pečių stovi kruva aukso. Į darbininkę moterį jie su panieka žiūri, kuomet ji nebetinkanti darbo rinkai.

Moterų darbininkų vienintėlis kelias, tai jungtis kartu su sąmoningais darbininkais ir kovot už proletariato galę. Šiame darbe moteris-darbininkė negali reikalaut sau kokių-nors privilegijų, ji visa energija

ir visomis spėkomis turi pasinert revoliuciniame darbe, kad išjudinus plačiasias darbininkų minias į kovą už jų buvį pagerinimą.

LMPS. narių pareiga laike agitacijos savaitės traukt didesnes darbininkų minias į revoliucinio judėjimo bangas, išplatint apščiai literatūros ir paskleist mūsų idėjas juo plačiausiai. Mūsų narės neprivalo palikt darbą vien tik kuopų komitetams, nes pakol tik komitetai dirbo, organizacija nesulošė tinkamai užduoties darbininkų eilėse. Visos turi jaustis ant savės organizacijos atsakomybę, tik tuomet organizacija galės tinkamai jai skiriamas pareigas pildyti.

Turkijos Moterų Padėtis

V. VARNAS

Nors visose valstybėse moteris laikomos žemesniais tvariniais, negu vyrai, bet vargiai kur taip jos žeminamos, kaip Turkijoje. Ten remiantis įstatymais ir šventraščių kiekvienas vyras gali turėti keturias teisėtas žmonas ir tiek neteisėtų, laisvų, kiek tik jis gali jų užlaikyti, išmaitinti. Teisybė, kulturingesni turkai jau bando poriniai gyventi, bet tokių mažai, didžiūma naudojasi daugpatyste ir moteris laiko vergėmis. Turkijoje į moterį žiūrima kaip į žemiausį ir beteisį sutvėrimą. Kaip tik vyras pasijunta turįs daugiau kapitalo, jis tuojaus jieško naujos pačios, nepaisant, kad jau ir kelioliką turėtų. Kitaip sakant, kaip ukininkas stengiasi daugiau įgyti gyvulių, taip turkas pačių.

Mokyti turkai su didžiausia panieka žiūri į nevedusias moteris ir vadina jas "nešvariomis". Pagal turkų šventraščių, moteris tik tada gali pakliuti rojun, jeigu ji vedus, ištikima vyrui, ištikimai tarnauja ir niekad prieš jį nepasipriešina, nepasako rūstų žodį. Todel kiekviena mergina, norėdama po mirties papulti rojun, deda visas

pastangas, kad ištekėti, gauti vyrą ir pasikui visą laiką būti jo verge. Dažnai merginos pavartoja visokias gudrybes, bile tik vyrą gavus. Žinoma, čia jau negali būti nei kalbos apie meilę, apie pasirinkimą tokio, kuris patiktų ir tt.

Nevedusių ir našlių net neprileidžia prie šventų vietų. Kadangi pas turkus skaitosi švenčiausia vieta miestas Mecku, kur randas Mahometo kūnas, tai į tą vietą labai daug važiuoja turkų pasimelsti. Ir kada būna tokios kelionės, tai merginos ir našlės, norėdamos atlankyti šventą vietą, prieina prie bile kokio keliauninko vyro, važiuojančio į Mecku ir pasisiūlo būti jo moteria nors laike kelionės. Jeigu vyras sutinka ją paimti, tuojaus pašaukia liūdininkus, padaro sutartį ir pradeda su ja gyventi. Šeimyniškas gyvenimas tęsiasi pakol pasiekia šventą vietą ir vėl atgal sugrįžta. Dvasiškiei, kurie iki tol žiūrėjo į merginą ar į našlę kaip į niekam nevertą sutvėrimą, "nešvarią", tuojaus permaino savo nuomonę ir priima į keliauninkų tarpą, leidžia ją pasimelsti prie Mahometo

grabo, suteikia teisę melstis prie Allacho (Allachas—turkų dievas) visai neatsižvelgdami, kad čia ir Allachą apgavo, apsivedė tik laikinai, kad jam pasimeldus.

Paprastai, pasibaigus kelionei, laikinai vedusieji persiskiria; bet pasitaiko ir taip, kad pasilieka gyventi ilgesniam laikui. Būna dar ir tokių atsitikimų: vyras sužinojęs, kad jo laikinoji žmona turtinga, paskui pareikalauja nemažo atlyginimo už tai, kad jai suteikė tokią "malonybę", priėmė laikinai pačia ir kelionės metu su ja gyveno.

Persiskyrimai pas turkus del moterų labai baurūs: vyras bile dieną, bile valandą, gali pasakyti savo pačiai arba pačioms "išeikite" ir jos tuojaus, nepratarę nei žodžio, privalo greičiausiai išsikraustyti. Bet jeigu pati nori vyrą apleisti, tai ji tą gali padaryti tik tuomet, kuomet vyras sutiks ją paliuosuoti.

Moterys taip žemai skaitomos, kad jos neprivalo savo veidą rodyti vyrams viešai. Moteris neuždengtu veidu gali pasirodyti tik savo tėvui, broliams ir savo vyrui. Veidų uždangalai yra tokio audeklo, kad vyrai nieku būdu negali permatyti jų veidų. Čia ir vyrams prisieina susidurti su kėblumais. Norintis apsivesti, negali žinoti, ar jo būsimą moteris dailaus veido, ar jauna, ar sena ir tt. Kadangi šventraštis aštriai draudžia moteriai pliku veidu pasirodyti vyrams, tai norintieji apsivesti, siunčia savo

motiną ar piršles į tuos namus, kuriuose yra merginų arba jos vaikščioja po namus ir renka vyrams pačias. Jeigu kuri patiko pasiūstai piršlei ar motinai, tai ji sugrįžus ir liepia vyrui tą vesti. Ir tik tada jis pamato nuogą veidą, kada jau apsiveda, kada būna užbaigtos ceremonijos. Ir štai kas atsitinka: jeigu pirmą sykį išvydus vyrui patinka jaunavedė, tai gerai, bet jeigu nepatinka, tai ant vietos prakeikia ją, piršlę arba motiną už apgavimą, paskui pasiima ją pas save, palaiko du ar tris mėnesius ir pavaro. O jeigu pasitaiko turtingas, kuris užlaiko garemą, tai pasiunčia ją į garemą ir ten visą amžį laiko po sargyba.

Pastaruoju laiku Turkijoje eina nemažas judėjimas už panaikinimą moterų vergijos. Turtingesnės ir civilizuotesnės moterys jau ir dabar nenešioja uždangalų ant veidų, tokių yra labai mažai, daugelis bando del mados nešioti skystus uždangalus, kad per juos galima būtų matyti visą veidą ir apvertinti jo grožę.

Reikia tikėti, kad greitai laiku ir Turkijos moterys taps pilnateisėmis pilietėmis, nes ir ten komunistinis judėjimas kas dien didėja ir didėja. O kada darbininkai paims visą galią į savo rankas, tai ir moterims suteiks pilną laisvę, padarys jas lygiais piliečiais. Tuomet ne bus skirtumo tarpe vyro ir moters.

Darbas Tarpe Moterų Rastove Ant Dono

PIL. AIDAS.

Spalio mėnesio darbas tarp moterų darbininkų Rastove, turėjo sekamą išžiūrą: Mieste yra 75 įstaigos, kuriose dirba moterys; tarp jų yra 50 komunistinių branduolių organizatorių, kurių darbas gerai apsistojęs. Organizatorių ratelyje vedama lekcijos politiniais klausimais.

Pasikalbėjimų su darbininkėmis socialės apdraudos ir, politiniais klausimais buvo 60, kuriuose dalyvavo 750 darbininkų. Pravesta trys subatinės darbo dienos, kur

buvo gaminama dovanos, kurias dalino penkmetinėse sukaktuvėse lapkričio revoliucijos paminėjime.

Suorganizuota darbininkėms 4 mokyklos, likviduoti bemokslės (analfabetės). Mokyklose mokinas 125 darbininkės. Suorganizuota dvi grupės darbininkų korespondenčių; viena grupė susidedanti iš 25 narių, kuri priskirta prie laikraščio "Drug Dona" (Donos Draugas) kita, susidedanti iš 10, paskirta darbui tarp Donos moterų

darbininkų.

Šapų delegačių susirinkimai laikyta 9, organizatorių 9, ir 2 propagandistės. Dabar vedamas darbas dėl išskirstymo darbininkų dirbančių privatinėse įstaigose ir vedimui sėkmingos propagandos tarpe anų.

Profesinio judėjimo valdybose, moterų dalyvaujančių yra 19, dirbtuvių komitetuose 29, kultūros reikalų vedimo komitetuose 48, darbo apsaugos įstaigose 48 ir su kitais įvairiais įgaliojimais 60.

Buvo sušaukta bepartinė moterų konvencija, kurioje dalyvavo 100 nuo privatinų įstaigų ir 75 nuo valstybinių įstaigų. Suvažiavime pastebėta tarp darbininkų didelis noras apsišviesti.

Šapų delegatės savo posėdžius lanko reguliariai. Į susirinkimus lankosi 75%.

Tačiau susirinkimuose dalyvaujančių skaičius vis auga. Viso Rastove yra 3500 darbininkų, gi šapų delegačių jos turi išskyrę 240.

Tai taip dirba Rusijos darbininkės, kad sutverti gyvenimą naujais pamatais. Ar pas mus Amerikoje yra kas nors panašaus? Ogi čionais alginių vergių kur kas didesnė armija. Mes Amerikoje jai galime su kuo pasirodyti tarp moterų tai mus LMPS. ir tas labai mizernas.

Draugės moterys darbininkės, kurios jau supratote savo klasinius reikalus, surinkite visą savo energiją, kad prižadinti Amerikos moterų darbininkų mieguistą pasaulį į kovą už proletariato išsiliuosavimą. Šalin tušti ginčai ir panaberijų varinėjimai! Lai gyvuoja vienybė ir darbas tarp moterų darbininkų.

Buržuazijos Atsilyginimas

V. VARNAS

Amerikoje federalė valdžia nesirūpina šalies apšvieta ir neturi švietimo reikalų ministerijos, kaip kad kitose šalyse yra. Prie vidaus reikalų ministerijos randasi tiktai biuras, kuris renka informacijas apie švietimo darbą visose valstijose. Todėl šituo darbu rūpinasi kiekviena valstija ir veik kiekvienoje valstijoje yra savi, skirtingi, įstatymai. Reikia pasakyti, kad pradinėse mokyklose veik išimtinai švietimo darbą atlieka moterys bei merginos.

Nors kiekviena valstija šituo reikalu turi savo įstatymus, bet vienas bendras tų įstatymų punktas yra visose valstijose, kuris reikalauja, kad mokytojos būtų ne tik šimt-procentinės patriotės, bet kad jos ir vaikus auklėtų tokioje pat dvasioje. Todėl visos kandidatės į mokytojas perleidžiamos per patriotinį rėtį, o paskui būdžiai saugojamos, kad neiškryptų iš kelio, kad visuo met pasižymėtų savo patriotingumu. Buržuazija deda dideliausių pastangų, kad būsimoji karta būtų patriotinga ir kad ant jos sprando galima būtų jodinėti.

Taigi mokytojos yra tas kapitalistinis įrankis, kurio pagelba jie tikisi pratęsti savo gyvenimo dienas. Todėl, rodosi, turėtų šitą įrankį labai apvertinti. Bet kaip tikrenybėje yra?

Miestuose pradinių mokyklų mokytojos gauna, palyginamai, mažas algas. Karo metu, kada visur darbai ėjo geriau, pradinių mokyklų mokytojos metė savo darbą ir ėjo dirbti į dirbtuves. Tuomet buržuazija dejavo, kad trūksta mokytojų, bet nesisitengė pagerinti jų būvį, nesisitengė pakelti algas, kad jos žmoniškiau galėtų gyventi. Pasibaigus karui ir užėjus bedarbei, vėl mokytojų atsirado užtektinai. Vienok jų padėtis nei kiek nepagerėjo. Ypatingai skurdžiai gyvena taip vadinamų kaimelių mokytojos. Pagal federalės valdžios biuro surinkta skaitlines mes matome, kad septyniolikoje valstijų pradinių mokyklų mokytojų alga nuo 800 iki 1,000 dolerių į metus; keturiolikoje valstijų — nuo 500 iki 800 dolerių; penkiose valstijose — nuo 400 iki 500 dolerių, šešiose valstijose mokyto-

joms mokama nuo 300 iki 400 dolerių į metus, tai yra, nuo \$5.77 iki \$7.69 į savaitę.

Ar tai gali pragyventi mokytojos, gaudamos tokias algas?

Ir taip, buržuazija reikalauja nuo mokytojų doringumo, pasišventimo ir patriotingumo; buržuazija žiūri, kad visos mokytojos būtinai būtų šimt-procentinėmis patriotėmis. Bet kaip ta pati buržuazija apvertina tą mokytojų patriotingumą ir kokį teikia joms atlyginimą?

Dvėsk, badauk, bet būk šimtprocentine patriote ir vaikus auklėk tokioje dvasioje, tokia atatinka kapitalistų klesos reikalams.

Į Tave Darbininke

Artinasi kovo aštunta, viso pasaulio darbininkų šventė, kuri apvaikščiojama jau dvylikti metai. Gal pamanysi "kam darbininkės pasiskyrė sau šventę, jog mes turime ligvalei įvairių švenčių."

Aštunta kovo pašvenčiama budinimui moterų tarpe klasinio susipratimo. Kiekvienaame pasaulio kampelyj moteris darbininkė jaučia sunkią gyvenimo naštą ir dvasios spaudimą. Ji per ilgus amžius buvo surakinta įvairiais prietaisais, kurie ją laikė tamsybėje ir vergijoje. Jai viskas buvo nedora, netinkama vien tik todėl, kad ji gimė moteria, o tas buvo taikoma todėl, kad būtų lengviau palaikyt priespaudoj visą darbo žmonių klesą.

Darbininkų klesa tęsdama liuosavimosi kovą persitikrino, kad be dalyvavimo joje moterų, kovą laimėti nebus galima. Ačiu moterų atsilikimui nuo klesinio susipratimo, šiandieną visame kapitalistiniame pasaulyj vešpatauja didžiausias moterų darbininkų išnaudojimas ir juo toliau, tai tasis išnaudojimas vis darosi platesnis, nes moteris samdoma, kaipo pigiausia darbo spēka. Tokis moterų samdymas stumia vyrus į bedarbių eiles arba numuša jų algas ligi tokiam laipsniui kokis mokama moterims. Tas tveria vis sunkesni ir sunkesni

Tuo tarpu mokytojos, kaip tie ištikimi šunyčiai, tarnauja kapitalistų klesai ištikimiausiai, auklėja kūdikius patriotingiausioje dvasioje, visai nepagalvodamas ką jos už tai nuo kapitalistų klesos gauna, visai neatsižvelgdamos į savo vargingą padėtį. Jos nei sapne nesapnuoja, kad reikia organizuotis ir kovoti už pagerinimą savo buvio, kovoti, kad apsigynus nuo bado, kuris yra kasdieniniu jų svečiu. Jos šviečia kūdikius, bet pačios tamsios, kaip čebato aulas. Prie jų negalima prieiti nei su jokia propaganda, nei su jokia agitacija. Jos yra šimtprocentinės patriotės, ištikimos kapitalistų klesos tarnaitės ir darkytojos naujosios kartos.

darbininkų šeimyninį gyvenimą.

Moteris darbininkė apie šeimynos tinkamą auklėjimą neturi progos nei mąstyti; ji dienomis vergauja kapitalistui, o vakare parėjusi turi pasigamint maistą ir atlikt visą namų liuobą. Darbininko kūdikiai auga gatvės globoje, gatvė juos mokiina, gatvė peni, gatvė ir saugoja nuo nelaimės pakol motina sugriš nuo darbo. Taip skurdo suspaustos, vos tik pradėjusius paugti savo mažučius tuoj išstumia į kapitalo glėbį kur da mažiems beėsant iščiulbia spēkas.

Šitokis darbininkės gyvenimas nenyksta, bet juo toliau tai vis daugiau plėtojasi. Čionais Amerikoje pati buržuazija pripažysta, kad daugiau negu pusė moterų neuždirba ganėtinai del savės išsimaitinimo. Nedateklių jos turi surast kur-nors pašaliais, nes reikia pavalgyt, apsirengt, o juk Amerikoje dirbančių del pragyvenimo randasi netoli dešimts milijonų moterų. Reiškia keli milijonai darbininkų iš savo algos joku būdu prasimaitynti negali. Tokia tai milijonų darbininkų padėtis, bet panašūs paveikslai matosi nevien tik Amerikoje, jie kur tai švelnesni, kitur žiauresni, vaikščioja po visą kapitalistinį pasaulį. Paimkime dabartinę Europos padėtį kur rasime, kad

po karui Europoje randasi 21 milijonas moterų daugiau negu vyrų. Europos darbininkų padėtis da baisesnė, jos peni savo vyrus, brolius bei tėvus grįžusius iš karo lauko sužeistus. Jos aukli kūdikius ir jos kartu su visais darbininkai turi mokėt karo skolas, kurias padarant saujalė parazitų pralobo.

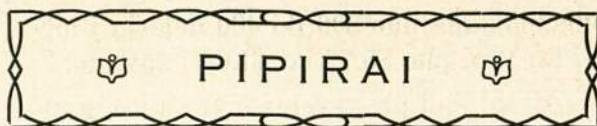
Pragyvenimas visur nepinga, bet kaip kuriuos atvėjuos da pakyla. Susikirtimas darbininkų su darbdaviais nuolat pasikartoja, kur priešais darbininkus veik visuo met atstatoma ginklai ir kalėjimai.

Kas dabar darbininkėms lieka daryt, kad prašalinus tuos gyvenimo sunkumus, kurie iš visų pusių jas apsupę spaudžia? Mes matom, kad klesų kova auga ir kasdieną aštrėja, kad darbininkų minios visur pradeda vis smarkiau ir smarkiau judėt nepaisant į tai, kad buržuazija tajį judėjimą ir stengiasi žiauriausiai budais slopinti. Socialė revoliucija visur pradeda siubuoti. Ji eina lėtai, bet tvirtai mindama po kojomis senąjį gyvenimą tverdama naują. Jos reikšmę pradeda suprast vis didesnės darbo minios. Kad greičiaus priėjus prie laimėjimo, šaukiama į tojo judėjimo bangas ir moterys darbininkės. Susipratę darbininkės tai aiškiai supranta, kad moterų pasiliosavimas be visos darbininkų klesos pasiliosavimo nėra galimas, todėl darbininkų pareiga spiestis juo arčiausia į revoliucinių organizacijų eiles ir tenais darbuotis del savo klesos paliuosavimo.

Mes turime sumynti visus senovinius prietarus, kurie laiko moterų dvasią lig šiol vergijoje. Atmeskime visą tai į šalį ir kartu su susipratusiais darbininkais stokime į kovotojų eiles del įvykinimo darbininkų galios, panaikinant kapitalistinę sistemą.

Moters darbininkės stokite po proletariato vėliava. Ten jūs laukia, jūsų darbui dirva plati, nes da milijonai darbininkų ir darbininkų sukaustyti retėžiais, iš kurių eikite pagelbėt aniems pasiliosuoti!

**Liet. Moterų Progresyvio Susivienijimo
CENTRALIS KOMITETAS.**

V. A. ZOSYTĖ

Grigaitis ir šnipai. Grigaičio protas veikia šitaip: jeigu į revoliucinę organizaciją įsiskverbiam kokis šnipas, tai toj organizacija fė, fė! Bet užtai puiki smalavirijų "organizacija", nes tos "organizacijos" laikraščiams bendradarbiauja šnipų galva, o patys laikraščių redaktoriai provokuoja darbininkus, kad jie yra tokie ir dar kitokie.

* * *

Seniau Grigaitis pripažino teisę darbininkams, kad jie gali vartoti ginklus prieš savo išnaudotojus, jeigu jie nori pasiliosuoti iš po kapitalistinės vergijos. Bet vėliau persivertė ir pradėjo velnius verstti ant tų žmonių, kurie tvirtino, jog darbininkai kitaip negalės pasiliosuoti, kaip tik per ginkluotą sukilimą.

Dabar jis ir vėl šaukia: "Ginklai aukštyt!" Bet tik ne del darbininkų reikalų, o Lietuvos buožių ir šmugelių. Dar daugiau. Jis šaukias policijos pagelbos prieš darbininkus, kurie drįsta atsiliepti prieš jo melus.

Jo protas veikia, pagal jo ekonominius reikalus.

* * *

Daug vyrų pyksta ant Dr. Kaškiaučiaus, kad jis iškelia aikštėn nekurių vyrų, o gal ir daugumos, lytiškus silpnumus.

Man gi rodos, kad jis labai gerai daro, nes paprastai, vyrai kaltina moteris, jog jos yra ištvirke, todėl ir nori bėgti nuo vyrų. Tegul perskaito Dr. Kaškiaučiaus straipsnius ir pastudijuoja knygas apie lyties klausimą, tuomet supras kodėl jų pačios bėga.

Paskutinė Versija Menševistinio Bankruto

Su pirmutiniais pasaulinio karo šuviais; Antras Internacionalas ir visi menševistiniai socialistai, atsiklaupė ant kelių prieš savo šalies buržuaziją. Jie mušdamiesi į krutinę kartojo, kad vardan tėvynės meilės mes išsižadame klasių kovos principo ir prisiekiam ištikimai tarnauti imperialistiniam karui—ginti savo šalies buržuaziją. Kapitalistų klesą suprato, kad pakarna menševikų širdis siekia prie aukštinio veršio; todėlgi pastarieji atsiklaupė, pasistengė menševikus aprūpinti ministerių portfeliais, kad socialoportunistų ir vardas garsiai skambėtų ir aukštiniai kišeniuose žvangėtų.

Juo daugiau Europoj buvo dūmų, ugnies ir kraujo, tuo platesnis socialmenševikų ratelis dalinosi ministerių portfeliais, tuojie garsiau kartojo darbininkams, kad daugiau dėtų aukų ant tėvynės gynimo aukuro. Ir tasai jų klišmas, vis labiau darėsi įkyrus, labiau rėžiantis proletarinių minių ausis ir su tuomi vis labiau socialistų vardas darėsi paniekos vardu, darbininkų tarpe. Tačiau socialistai vis tęsė savo įkirią pasaką, kad už paklotas aukas karės laukuose, darbininkai turės teisę dalyvauti taikos konferencijoj ir tenais gaus atlyginimą už padarytas proletarijatui skriaudas. Taip nuolatos kartodavo ir amžiną atilį Pijušas, dabartinis kujolų mokslininkas ir klerikalų sebras.

Kaip pasaulyje nieko nėra amžino, ne amžini buvo ir klasių vienybės garai. O čia bolševistiniai socialistai — dabar komunistai be atvangos blaškė tuos darbininkus su kapitalistais vienybės garus. Ir jau 1917 pradžioje pradėjo brėkšti revoliucijos rytas. Sukilo Rusijos proletariatas, jiems talkon paskubo ir valstiečiai, ir neilgai trukus, užriedėjo darbininkų valdžios raudona žvaigždė rytuose. Nubudo, subruzdavo Vokietijos kraujais suteptos darbo minios ir skeveldroms subyrėjo kaizerizmas. Ėmė

siubuoti ir braškėti Austrijos valdonai ir sušvyturiavo darbininkų galė Budapešte; Revoliucijos raudonos šviesos užsiliepsnojė visoj centralinėj Europoj ir nušvietė imperialistinio karo frontą.

Tai toksai buvo reginys 1918 pabaigoj ir 1919 pradžioj.

Kapitalistai išsigando to minių sukurto gaisro. Juos revoliucijos griaustinis privertė kalbėti apie taiką, nes susiprato ir sukilo vergų pasaulis ir juos naudoti kanuolių pašarui toliaus nebera galima. Tuč tuojaus pribuno ir socialistai. Jie zvanija visais varpais, kad kapitalistinės valstybės susivienytų į Wilsono Tautų Lygą ir tik su tos raganos pagelba busią galima pasmaugti tik ką gimusį kudikį—darbininkų valdžią, kuri globoja revoliuciją ir vis giliau skina tam kudikiui kelią į Vakarų.

Paskelbus ginklų sudėjimą, buržuazija pradeda tartis apie susitaikymą ir sudarymą bendro fronto prieš bekyrančius darbininkus. Menševikai lošdami demokratinio durnelio rolę patampa geriausiais kapitalistų talkininkais. Vokietijoj, Vengrijoj ir Austrijoj gatvėse plukdo kraujuos begrįžtančius darbininkus iš fronto. Antro Internacionalo vadai mosikuoja su balta vėliava prieš kapitalistų kanuoles ir šaukia minias pasiduoti. Pagaliaus apsupa ir darbininkų Rusiją iš visų pusių: imperialistai susimetė talkon su socialistais, tauškina dantimis kaip įtužę vilkai. Rusijos darbininkai atstato jiems kieto plieno durklą, kapitalistai manė nukasti, bet dėja, jie apsiriko; įsilaužę dantis ir dabar merdėjantis kapitalistinis ūkis dvesia nuo suirutės ir drasko ką tik pakeliui sutinka, kaip padūkęs žveris.

Imperialistiniai mekleriai suvažiuoja Versalio suokalbin, kad pasidalyti karo grobį. Menševikai tam pokariniame grobio jomarke irgi alkunes trina į sienas ir mal-

dauja nuo buržuazijos nuotrupų del įtužusių minių, nes kitaip tos minios gali pasiimti viską kas joms priklauso ir renegatams-menševikams nusukti sprandus. Versalio kalvėj nukala nepakeliamus taikos retežius Vokietijai, o Šeidemanas, Noskė, Aber-tas ir kiti paduoda raktą, kad tuos retežius užkarti ant Vokietijos liaudies kaklo. Tačiau kad nubovinti mažasias tautas, tad sulipdo "Tautų Lygą" (teisingiau — raganą), gi pastaroji, kad atsidėkavoti menševikams už išdavimą darbininkų reikalų ir kad minias būtų dar galima užbovinti; tautų ragana išsinešusi iš Versalio kalvės surudijusią gėležėlę, Bernos Darbo Biurą ir į tą iš darbininkų pasityčiojimo įstaigą įeina minių išdavikai Apeltonas, Jurughsas, Tamas ir tt. Tai šitokiais keliais Antro ir Dviejų ir pusės Internacionalų galvos žygiavo iki visiško susmukimo.

Dabar jau keturi metai, kaip Versalės komedijos uždanga nusileido. Versalės kalvės vadovaujamas roles vaidino liberalai, jiems gelbėjo socialistai ir pastarieji turėjo gerą progą parodyt savo politinius gabumus. Orlandas Klamenco ir Lloyd George, tik retkarčiais isteriškai šuktelėjo, kad reakcionieriai kerta šaką, ant kurios jie sėdi. Gi menševikai glaudžiasi po liberalų skvermais ir bailiai žvilgsi, tai į juodąją reakciją, tai į bekylantį revoliucijinį upą miniose.

Pasaulinis žandaras, Francija su šimtu tūkstančių kareivių kryžiuoja jai pavestą auką Vokietiją su Versaly nukaltais ginklais. Jie jau išmeigė kalaviją į Vokietijos širdį ir jos (Vokietijos) ukis virpa, kaip mirštančio žmogaus pulsas. Menševikai Amsterdame, Viennoj, Berlyne ir Londone bėgioja, kaip Judas Iškarijotas su trisdešimts grašių po Jeruzolimą ir slepiasi nuo darbininkų minių. Tuo tarpu Maskva sušunka: niekšai jūs! kad ir pardavėt nukryžiuojimui, bet pakol da širdį neperskriodė mirtinai, stokite šale mūs ir bendrai muškime iš imperialistų nagų kalaviją! Ir ką į tą šauksmą atsakė menševikai iš

Antro ir Du ir Pusės Internacionalų? Jie ėmė mikčioti, kad mes ginsimės, mes patrijotiniai sykiu su mūsų buržuazija ginsimės. Na, jie žinoma ir gina buržuazijos kišenes. Gi Vokietijos darbininką davedė iki istoriškos Romos vergo likimo. Šiandie visa Europa randasi vulkaniškoj padėtyj ir menševikai pergyvena paskutinę versiją visiško susmukimo ir toje kilpoje, kurioje jie pasmaugė centralinės Europos revoliuciją prisieis patiems pabuvoti.

KARO NAŠLĒMS PARAMA.

Kaip daug buvo kalbama apie karo nuotakas ir kareivių šeimynas, kuomet tęsėsi fronte mušiai. Tuomet buržuazija "atidavė" visą širdį del tėvynės meilės. Bet praėjo tie laikai ir likosi pamirštos karo nuotakos, bei žuvusių kareivių šeimynos. Tokių karo aukų daugiausiai randasi Francijoj. Laike karo ir tulą laiką po karui tos našlės gavo šiokią tokią pašelpą, bet dabar jos liekasi vis daugiau pamirštom. Jos būdamos su mažais kūdikiais negali išeit į dirbtuvę pelnyt pragyvenimą, o kitos kad ir išeina, tai to uždarbio neužtenka del šeimynos.

Kad iš tos kėblios padėties išeit, tai toji pati buržuazija, delei kurios interesų anos likosi nelaimingomis, duoda joms sekamą patarimą, butent: kad jos neitų į dirbtuvę, bet auklėtų kūdikius, o del pragyvenimo, kad namie būdamos siutų del amerikiečių dresias, megstų įvairius mezginius, krepšelius, darytų kvietkas ir daugelį kitokių smulkių dalykėlių iš kurių galėsianti pasidaryt pragyvenimą.

Taip tai buržuazija susikrovusi laike karo sau turtus, dabar tyčiojasi iš nelaimingų aukų, kurios jai akiai tikėjo ginant "tėvynę".

Mums Reikia Priklausyti Ir Politinei Partijai

J. BIMBIENĖ

Daugelis draugių mano, kad prisirašei prie LMPS. ir jau gana, nereikia priklausyti jokioms kitoms organizacijoms. Tačiau toks supratimas labai klaidingas ir mes turime persiskirti su juo.

Kiekviena susipratęs darbininkė butinai turi priklausyti ir politinei darbininkų klasės organizacijai. Daug draugių į tai atsakys, kad politika tai yra vyrų darbas. Moterys neprivalo kištis į politiką. Frakcijų laikais labai daug draugių taip sakydavo. Čia irgi labai klaidingas supratimas. Darbininkės moterys turi dalyvauti politikoj taip-pat kaip ir vyrai, nes mes esame išnaudojamos nė kiek ne mažiau už vyrus. Kapitalistų klasė spaudžia mus, kankina mus, nei biskį nemažiau už vyrus. Mes drąsiai galime sakyti, kad šioj sistemoj darbininkė moteris yra dar daugiau išnaudojama, negu darbininkas vyras. Nesa apart dirbtuvės darbo, ant moters pečių guli dar ir namų darbas. Ji per dieną dirba dirbtuvėje, o vakare turi dirbti namie.

Be to, darbininkės moterys gauna daug mažesnes algas, negu darbininkai vyrai. Taigi, jeigu moterys yra spaudžiamos ir išnaudojamos tos pačios kapitalistinės sistemos, tai jos turi sykiu su vyrais ir kovot prieš šitą išnaudotojų sistemą.

Bet tai kovai prieš buržuaziją vadovauja politinė proletariato partija. Tat mes, nepriklausydamos politinei partijai, tiesiog negalime sėkmingai prisidėti prie tos kovos. Todel visos darbininkės, kurios tik suprantame svarbą kovot prieš buržuaziją, prieš šitą supuvusią tvarką, ir turime įstot į politinę organizaciją.

Politinė organizacija, kuri kovoja prieš buržuaziją delei darbininkų gerovės, yra komunistinė Amerikos Darbininkų Partija.

Aš nesutinku su kai kurių draugių nuomone, kad jau dabar visas moterų susivienijimas, turi prisidėti prie A. D. P., kai-

po jos sekcija. Jeigu mūsų susivienijimas, kaip toksai, dabar dėtusi prie A. D. P., tai mes nustotumėm labai daug narių. Daug draugių, kurios dar nemato svarbos priklausyti politinei partijai, apleistų mūsų eiles ir pasiliktų visai nuošaliai, arba taptų aukomis mūsų priešų.

Mano nuomonė yra tokia — visos draugės, kurios tik mato ir supranta svarbą priklausyti A. D. P., turėtų tuoj tapt jos narėmis, o LMP. Susivienijime reikia skleisti propogandą apie svarbą priklausyti ir moterims politinei partijai. Ir laikui bėgant, kuomet mums pavyks gerai permirkyt mūsų susivienijimą politinio susipratimo idėja, jos galės ir visos prisidėti prie A. D. P., kaip sekcija, bet ne dabar. Dabar toksai žingsnis tiktai žalos atneštų lietuvių darbininkų judėjimui.

Vieną dalyką, kurį mes turime be atidėliojimų vykint gyvenime, tai steigt lavinimosi mokyklėles, kuriose būtų diskutuojami ir gvildenami svarbieji mūsų judėjimo klausimai. Kiekviena L. M. P. S. narė turėtų plačiai susipažint su politinių darbininkų klasės judėjimu. O tuomet jau bus daug lengviau agituot už LMPS. prisidėjimą prie ADP., kuomet visos narės bus šiek tiek susipažinusios su politika.

Ne šturmu, bet nuolatine ir nenuilstančia propoganda, mes įtrauksime susivienijimo nares į politinį judėjimą. Taigi, draugės, visos prie darbo.

“SUSIMYLĖJO”

V. VARNAS

Japonijoje nuo senų laikų buvo įstatymas specialiai paliečiantis taip vadinamas geišas. Tėvai, negalėdami išmaitinti savo šeiminę, atiduodavo mergaites, tarpe septynių ir trylikos metų, į arbatines. Arbatinių užlaikytojai imdavo gabesnes mergaites ir jas išmokindavo šokikėmis, dainininkėmis, aktorėmis, kurios paskui linksmindavo susirinkusią į arbatines publiką, o arbatinių savininkai iš to turėdavo didelio pelno. Didžiumoje geišos skaitomos pusiau prostitutėmis ir iš jų gyvenimo yra net vaizdų parašyta. Bet apie tai gal kada nors kitą sykį pakalbėsime. Dabar trumpai prisiminsime tik apie jų vergiją ir valdžios “susimylėjimą” ant jų.

Pagal minėtą įstatymą, mergaitė, patekus į arbatinę ir tapus dailininke, sykiu patampa arbatinės savininko verge, nes jeigu ji nori apleisti arbatinę arba panorėtų ją tėvai pasiimti, tai privalo savininkai užmokėti visas jo padarytas lėšas užlaikymui ir mokymui mergaitės. Savininkas gi priduoja tokią didelę padarytų lėšų sąskaitą, kad nieku būdu ją negali užmokėti nei biedni tėvai, nei mergaitė. Tokiu būdu ji ir pasilieka amžina arbatinės savininko verge.

Negana to. Kadangi geišos skaitomos pusiau prostitutėmis, tai dar ir valdžia jas persekiojo. Jos neturėjo laisvės bile kurioje miesto dalyje apsigyventi; policija joms leisdavo apsigyventi tik tam tikroje miesto dalyse, kurios skaitydavosi “pasilinksminimo” vietomis, arba, kitaip sakant, ištvirkėlių susispjetimo sritys. Tokiu būdu geišos iš visų pusių buvo varžomos, visų niekinamos, beteisės vergės, kraunančios savo ponams kapitalą.

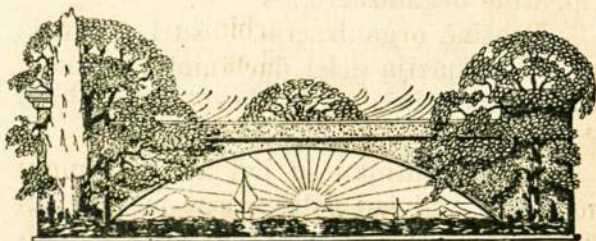
Nereikia užmiršti, kad arbatinių savininkai jas ir užlaikydavo kaipo verges — maitindavo prastai, elgdavosi žiauriai, algos nemokėdavo, o jeigu ir mokėdavo, tai

ubagiškus grašius. Todėl ir nenuostabu, kad jos tapdavo pusiau prostitutėmis. Sakome pusiau prostitutėmis todėl, kad Japonijoje yra vieši prostitutijos namai, o arbatinės skaitosi tik “pasilinksminimo” vietomis ir nepaeina po viešosios prostitutijos namų įstatymais.

Bet dabar augščiausias Japonijos teismas visgi “susimylėjo” ant vargšių geišių, panaikino senąjį įstatymą. Dabar visos geišos tapo laisvos, arbatinių savininkai negali jų užlaikyti ir reikalauti kokio nors atlyginimo. Sykiu tapo panaikinta ir tas įstatymas, kuris pirmiau neleido geišoms laisvai apsigyventi kur jos norėdavo.

Ir taip, geišos tapo laisvomis. Bet jų likimas vistiek priklausys nuo arbatinių savininkų, nes juk reikės gyventi, reikės užsidirbti duoną. Tokiu būdu laisvu noru turės su arbatinių savininkais daryti sutartis, laisvai pasiduoti jiems ant metų, kitų ar ilgiau. Čia vėl prisieis susidurti su dideliais sunkumais, nes geišos neorganizuotos ir todėl negalės kovoti prieš savo išnaudotojus, negalės iš jų išreikalauti tokių algų, iš kurių galėtų žmoniškai, be “pašalinių uždarbių”, pragyventi.

Kapitalistiniame surėdyme darbininkė nekaip negali išsisukti iš vergijos žabangų. Jeigu įstatymais ir yra panaikinta vergija, tai praktikoje ji neišnykus ir patol neišnyks, pakol toks surėdymas viešpataus. Tik tada vergija pražus, kada darbo žmonės taps viešpataujančia klesa.

Amerikos Blaivybė Ir Kova Už Ja

ST. JAS—NIS.

Išleidus Jung. Valstijose įstatymą draudžiantį viešą pardavinėjimą svaiginančių gėrimų, tuojaus prasidėjo pardavinėjimas slaptas. Laikui bėgant, kuomet uždraustasis vaisius slaptai pardavinėjamas įkilo į tokią augštą kainą, kad jau ne bile kas galėjo įpirkti, tuomet laipsniškai prasidėjo žmonėse privatinis svaigalų darymas netik pardavinėjimui kitiems, kad iš to pasipelnius, bet ir savo asmeniniam vartojimui. Privatinis naminis svaigalų darymas ir "ragavimas" išplėtojo visoje šalyje girtuoklystę daug labiau, negu ji buvo prieš blaivybės įstatymą.

Valdžios agentai smarkiai sukruoto įstatymą vykinti gyveniman — svaigalus visur konfiskuoti, degtindarius didelėmis baudomis bausti, ot, rodos, ims ir prasi-blaivys Amerikos liaudis. Bet kas tau! Vieną kitą šmugelninką pagavo, nubaudė, o žiurėk, tas nubaustasis ir vėl darbuojasi po senovei, darbuojasi dar gudriau, kad kitą syk nepapuolus priešui į nagus. Be to, šmugelninkai išmoko "mandagaus" apsiėjimo su valdžios agentais. Kyšteli agentui "delnan", agentas ir radęs svaigalų "neranda" jų. O gerai su agentais įsipažinus, atgabena jie tau ir daugiau konfiskuotosios, jeigu reikalinga. Tai toks įstatymas ir taip jis vykinyamas gyveniman.

O liaudis draustąjį vaisių vartoja ir gaminasi jį taip, kaip išmano. Daugelyje atsitikimų tiesiog nuodijasi! Žinių apie nusinuodijimus mediniais ir kitokias alkoholiais pilni laikraščiai. Pereitų metų statistika, surinkta Blaivybės Biuro įvairiomis laikraščių iškarpomis sako, jog nuo vartojimo netikusio alkoholio, numirė suvirš 1,000 žmonių, o apjako daugiau, kaip 4,000. Tai baisi skaitlinė. O reikia žinoti, kad ta skaitlinė dar toli ne pilna. Juk ne visos alkoholikų mirtys užrekorduojamos kaip tokios. Be to, niekas neištiria ir nepasako

kiek žmonių alkoholis ne tiesioginiai, ne staiga užmuša, o tik prigelbsti jiems užbaigti gyvenimą šioje ašarų pakalnėje; kiek žmonių patrumpina savo gyvenimą vartodami netikusius svaigalus; kiek alkoholikų nueina į beprotnamius. Sudėjus taitai kruvon, būtų labai pasibaisėtina skaitlinė.

Turčiai, žinoma, nemiršta nuo netikusio ar kitokio alkoholio, nes jie išgali nusipirkti tyriausios rūšies, skaniausių ir geriausių gėrimų. Nuodijasi, dauguma, vargšai, biedniokai. Vartoja jie tuos nuodus delto, kad vieni nori pasilinksinti; kiti nori užmiršti ir paskandinti savo kasdieninius vargus; tretai, būdami alkoholikų tėvų vaikai, apsigimę alkoholikais, trokšta jo; dar kiti jaunose dienose ir blogose draugijose įpratę, negali be jo apsieiti.

Pas klesiniai susipratusius darbininkus kova prieš alkoholį beveik užmiršta. O taip neturėtų būti. Reikia žinoti, jog klesinis susipratimas skeisti girtuokliuose tiesiog neįgalimas, nes girtuoklis, kuomet jo protas ir jausmai būna užmušti, nemato ir nejaučia jokių blogybių. Žmogui apsisvaiginusiam ir netikiausis surėdymas būna geriausiu ir visi jo vargai stiklėlyje alkoholio paskęsta.

Žinant, jog girtuoklystė, anot Rusijos sveikatos komisaro d. Semaškos, gimdo ir platina ligas, didina prasižengimus, veda prie išsigimimo, trukdo eigą į gerbuvį, būtinai ir ūmai reikia prieš ją pradėti vesti neatleidžiamą kovą. Kovoti, žinoma, reikia pasirinkti geresnius būdus, negu būdai dabar vartojami Jung. Valst. valdžios — įstaitymai ir drausmė. Reikia žmonėms aiškinti alkoholio kenksmingumą sveikatai, tam tikrose pamokose įrodyti kiek alkoholis žmonijai blėdies padarė ir kiek kasdien tebedaro, kiek be laiko iš šio pasaulio gvybių išskina ir t. t. Žinokime, jog blogy-

bes prašalinti galime ne drausme ir ne tam tikrais įstatymais, nes ką labiau draudi, ant to žmonės labiau puola, bet skleidimu tikrės žinijos, aiškiausioj šviesoje nurodant, jog kalbamosios blogybės yra baisiomis blogybėmis ir reikalaujančiomis būtino taisymo — pašalinimo.

Rusijoje, kur susipratę darbininkai valdo šalį, prieš degtinę (prieš samogonką) vedama atkakliausia kova. Kadangi mes

tėmijame Rusijos darbininkų žygius ir iš jų imame sau pamokas kovai prieš visas pasaulio įgyvendintas blogybes, todėl paimkime iš jų pavyzdį ir šiame reikale.

Moterys, kaip visuomet rokuojama, mažiau alkoholių vartoja, negu vyrai, turėtų šiuo klausimu susidomėti labiau ir tartis su pritariančiais draugais vyrais užvesti kovą prieš girtuoklystę neatidėliojant.

Kudikystės Amžius Ir Auklėjimas

J. BONDŽINSKAI. Ė

Su kiekviena diena mūsų tarpan ateina tūkstančiai nekaltų kūdikėlių, kurie priklauso įvairiems draugijos sluoksniams. Jie su gimimo valanda pasiskirsto į klesas. Vienos iš jų patinka daug daktarų ir patarnautojų, puikūs namai, kur gyvenimas pasakoja linksmybes ir perteklių, kur gyvena puikios ponios ir ponai. Kiti gi, kurie ateina mūsų tarpan, tankiai niekas juos nepatinka. Labai daug buna atsitikimų, kad net tėvas tebebuna dirbtuvėję ir tik viena motina tamsioj, šaltoj, driegnoj grintelėj be patarnavimo ir gydytojaus, skausmuose ir sielvartuose gimdo naują pasauliui "pilietį" — vargą. Arba, kaip Karolis Marksas sako, gyvą prekę, kuri subrendusi kraus kapitalistams pelnus.

Tie kūdikiai atėjo į visuomenę, kuri yra pasidalinus į dvi griežtai priešingas klesas. Vieni iš jų su gimimo valanda įgauna privilegijas naudotis gyvenimo patogumais. Kiti pasmerkti tuos gyvenimui patogumus gaminti. Naudotojų klesė sugriebusi į savo rankas turtus, išvystė priemones, kad palaikyti žmogaus naudojamą žmogumi. Ir šitam aukščiausiam naudojamam laipsniui — kapitalizme, jau nuo pat kūdikystės, darbininkų klesos vaikučiams kalama į galvą, kad taip buvo taip ir turės būti; kurie gimė ponai ir mirs ponais, o vergai bus vergais amžinai ir kapitalistams kraus pelnus.

Taigi mes, darbininkai kurie suprantam visas tas neteisybes, taigi ką mes darome, kad neduoti kūdikiams galvose skleisti tuos melus?

Mes darbininkai labai mažai kreipiame dėmesį į kūdikius, kad juos išauklėjus darbininkiškoj dvasioj. Tatai kiekvienai susipratusiai darbininkei motinai, turėtų rūpėti, kad jos kūdikiai iš pat jaunystės dienų pajėgtų, suprasti savo klesinius reikalus. Darbininkė motina turi įkvėpti savo kūdikiui tikrą komunistinę dvasią dar jam jaunučiui beesant. Gerai žinom, kad jaunuoliai yra ateities žiedai, tai tuos žiedus tinkamai turime priruošti, kad užaugę duotų vaisių darbininkų klesai.

Tik pažvelgkime į LMPS. kuopas, ar mes daug turim tokių kuopų, kurios rūpinasi įsteigti ir palaikyti vaikučių draugijėles? Drąsiai galime sakyti, kad tik 20 nuošimtis palaiko tokias draugijėles. Visos kitos kuopos nesirūpina jaunuolių lavinimu. Tas parodo, kad mūsų draugės nesiprilerengus ateičiai.

Gal viena kita draugė sakys, kad kiekviena motina turėdama kūdikius leidžias į miesto mokyklą; tai to ir pakanka, bet mes gerai žinom, kokioj dvasioj kūdikius mokiama, valdiškose mokyklose. Ten per ištiesias dienas kūdikiams kalba, kad reikia kariauti už demokratiją ir įvairiais būdais niekina susipratusiuos darbininkus ir jų

organizacijas. Jauniems, dar nesubrendusiems lengvai jų jaunutį protą nuodija. Pabaigę pradinę mokyklą, jaunuoliai paliekami be nutiesto jiems kelio, be jokios organizacijos, tuomet jiems atviros durys į pulruimius, per kuriuos jie tiesiai įžengia į gemblerystę ir daeina iki to laipsnio, kad pilni kalėjimai užpildyti tais ateities žiedais. Čia kila klausimas, katra gi motina sutiktų gimdyti ir auklėti kūdikį, kuris išaugęs liktų valkata ir kalėjimo auka? O tos nupuolimų ir kalėjimo aukos, yra kapitalistinės tvarkos ir jų auklėjimo išdavys.

Aplinkybės taip susidarė, kad šitas sunkus, bet būtinais reikalingas darbas puo-

la ant LMPS. ir mūsų susivienijimas turi imtis to taip svarbaus darbo, kad busiančią kartą išauklėjus darbininkiškoj dvasioj. Tad mūsų kuopos turi steigti vaikučių draugijėles, lavinimosi mokyklas ir jiems pasilinksminimo vakarėlius. Net ekskursijas dėl darbininkų kūdikių, vasaros laiku yra reikalinga surengti.

Draugės, darbininkės, neleiskime mūsų kūdikius temdyti ir nesąmonių į jų jaunutes galvas prikimšti visokiuose klubuose. Mes pačios kelkime juose klesinę sąmonę ir meilę prie darbininkiškų organizacijų.

ŠUNES IR KATĖS

TARNAITĖ

Kas turi geresnę priežiūrą,— turčių šunes su katėm, ar darbininkų kūdikiai?

Šimtą kartų geriau apžiūrėti ir aprūpinti buržuazijos šunes ir katės, negu darbininkų vaikučiai. Būnant pas vieną ponitę už tarnaitę, kuri turėjo šunelį vardu Tamą, ir seną katiną, vardu Jake. Tamas turėjo sau atskirą kambarį ir gražią lovukę su mėlyno aksomo užtiesalu. Reikėdavo Tamo kambarį kasdien išvalyt, lovą išdulkint taip lygiai, kaip ir kitus visus kambarius. Maistas Tamo buvo prižiurimas, kad kartais tarnaitė nepaduotų senenio, kad nesusirgtų Tamas. Katinas Jake taip pat turėjo gražią skrynutę, paklotą minkštai ir valgyt gaudavo kada tik norėjo. Šviežio pieno visada buvo. Mėšos Jakes nelabai įkasdavo, tai ponia liepdavo supiaustyt labai smulkiai, kad galėtų katinas gerai pavalgyt. Guolis ir katino reikdavo iš naujo kasdien pataisyti. Šuo ir katinas laimingai gyveno pas poniją K.

Bet vieną kartą Tamą patiko nelaimė: susimušė su kaimynų katinu, ir tasai gerai apdraskė netik snukį, bet ir akį. Ponia iš rūpesnio nežinojo ką daryti. Kelias dienas pati gydė, nes buvusi norsė tai nusimanė

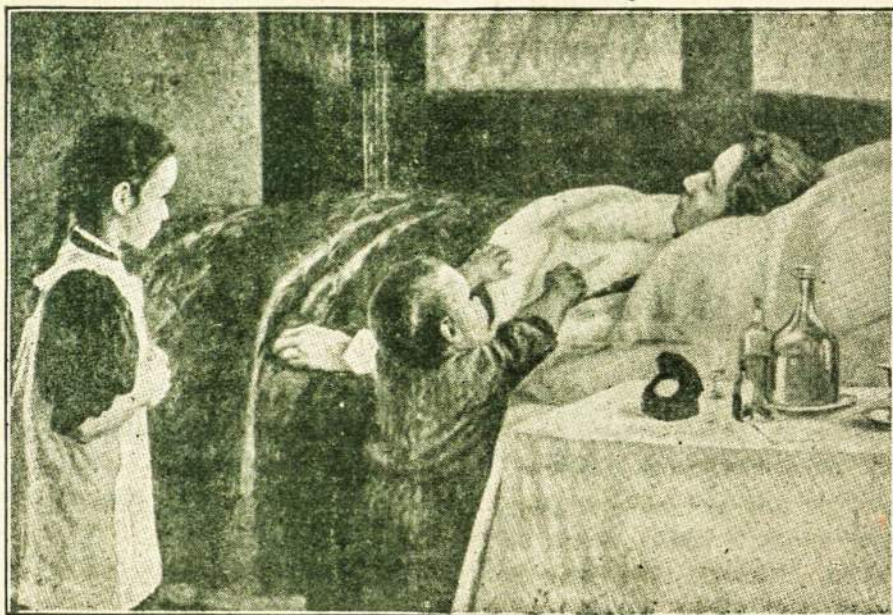
apie gydymą. Bet keliom dienom praslinkus šunio akis negijo... Ponia tuojau pasitarė su savo vyru ir giminėm ir Tamą išvežė į ligonbutį.

Už dviejų savaitių, klausau, ponia pasakoja savo kaimynkai per telefoną, kad Tamas greitai galės parvažiuot namo, nes daktaras labai rūpestingai sutaisė akį ir gerai gydo, taipgi ir norsė labai gerai prižiuri... tik esą perbrangiai reikia apmokėt, nes šuo daug mėšos suėdęs. Už trijų savaitių ponia parsivežė Tamą sveikom akim ir linksma. Tuomet jau nepasitikėjo tarnaitę, nes pati taisė šuniui valgi, pagal daktaro patarimą, arba tēmija kaip tarnaitė taiso.

Kokie tie turtingieji geraširdžiai! Jie net ir šunis su katėm neapleidžia ligoj arba senatvėj. Jie duoda gerą užlaikymą ir priežiūrą. O mes darbininkai ir darbininkės, kodėl taip apsileidę, kad nepasirūpiname gerai save užlaikyt, nesirūpinam geresniu maistu, drapanoms ir ligoje gydytojo pagelba? Netik save, bet ir savo kūdikius tankiai paliekame gatvės priežiuroj, nežinodami kas atsitiks su jais ir einame į dirbtuvę? Ar dėl to, kad mes tinginės, ap-

sileidę, nesuprantame sveikatos taisyklių? Ar delto, kad mes beširdės, be jausmų, nepšviestos, neturime meilės link savo kūdikių? O gal del to, kad esame neturtingos, sunkių aplinkybių suspaustos, nedatekliaus, vargo, skurdo spaudžiamos, turime nustot žmoniškų jausmų? Lai sprendžia pačios skaitytojos šiuos klausimus.

kės. Jeigu mes nusibaidytume snūduli, tai ponai nelaikytų užmė su mažom šeimynom 12-15, kambarių gražiausiose vietose su visais patogumais, žaliuynais ir gėlėmis aplinkui namus. Nestatytumet šunims ligonbučius, kuomet mūsų kūdikiai belaiko serga ir miršta be jokios priežiūros ir nuo stokos maisto drabužių ar kitų

MAMYTE, PABUSKI!

Kodel buržujų klesa netik save gerai užlaiko, išpildo visas sveikatos taisykles savo vaikus leidžia į mokslus, bet ir katėm, šunim, duoda gerą užlaikymą iki mirties? Paklauskime savęs ir pagalvokime, kodel šiandien taip yra? Tenka girdėt ne vieną poną ar poniautę, pasibiaurint, pamačius suskretusį kūdikį ant gatvės. O ar jie supranta priežastis? Ne, ir jie nesupras, iki mes darbininkai ir darbininkės nepriversime juos suprast. Tenka su jais kalbėt, tai jie sako: kad kiekvienas gali išleisti savo vaikus į augštesnį mokslą, jeigu tik tikrai norės. Sako, galima pobiskį nutraukt nuo visų reikalų ir padengt tuos iškasčius. Mat, jie darbininkus skaito per daug apsileidusiais, nerangiais ir nieko nepaisančiais. Iš dalies, tiesa, kad mes per daug apsileidę, ypatingai moterys darbinin-

nedateklių.

Daugelis darbininkų bei darbininkių mato tas neteisybes ir skriaudas, bet sako: ką padarysi, kad mes beturčiai priversti jiems vergaut, nes jie už pinigą viską nuperka. Mes privalom spiestis į darbininkų organizacijas ir parodysim, kad mes esame spēka, ir kaip būsime tvirtai organizuoti, turčiai negalės tyčiotis iš mūsų apsileidimo. Budama tarnaitė prisižiurėjau ką veikia poniutės per dienas. Ve kaip jos praleidžia laiką: Atsikėlusios nuo 10-tos ar 11-tos valandos, išsiprausia šiltose maudynėse, išsidabina, pavalgo pusričius, pagal daktaro patarimą. Pakalba per telefoną kokią porą valandų, pasijuokia su kaimynkom, ar draugėm, pasibovija su šunim, katėm ir jau pietų. Po pietų pasilsi kokią valandą, paduoda tarnaitėi įsakymą, ką vakarie-

nei pagamyt ir važiuoja į miestą, jei gražu, o jeigu ne, tai skaito knygą, ar mezga kokį menkos vertės mezginį. Tai tik mažesnių turčių moterys taip gyvena. O ką jau kalbėt apie didelius ponus, kuriems eina didsnis pelnas iš darbininkų prakaito?

Draugės, darbininkės, ar ilgai mes duosimes iš savės tyčiotis, kad mus vadintų tinginēm, apsileidusiom, už tai, kad mūs vaikučiai nešvarūs ant gatvių, kuriuos palikę turime eit į dirbtuves uždirbt tom ponutēm malonų gyvenimą, pačios gaudamos menką mokesį už savo sunkų darbą. Mūsų vyrai permažai gauna mokėt; iš vieno

uždarbio negalima ištekt del pragyvenimo, tai mus paverčia į mašinas, kad neturime nė valandėlės liuso laiko pasilinksmint, ar pamąstyt.

Draugės nelaukime iš dangaus pagelbos iškrinant, kad mus paliuosuotų iš tos vergijos. Pačios stokim į kovotojų eiles ir dirbkim kiek galim kartu su visais darbininkais, kad greičiau sugriautume šią dolerio sistemą, kurioje galima už pinigą viską nupirkt, ar papirkt kunigus, bažnyčias, teismus, net ir patį dievą! Matome, kad ir dievas turčių pusėje stovi.

Likviduokim L. M. P. S.

K. SINKEVIČIUTĖ-PAKUŠAITIENĖ

Nors ir sunkiausiose aplinkybėse gyvenančiom darbininkēm. bet iškilus taip svarbiam klausimui, kaip likvidavimas darbininkiškos organizacijos, LMPS., negalima pasiteisint darbais, nuovargiu, ar laiko stoka, o reik imti balsą ir išreikšti savo nuomonę.

Klausimas stovi ant stalo, kurį reikia diskusijų keliu rimtai ir nuodugniai apkalbėti. Kur ne kur jau pasigirdo narių bei kuopų nuomonės, ką betgi uždėjus ant svarstyklės, pasirodo silpnumas mūsų reikalų supratimo. Čia ypatingai turiu minty 12-tą kuopą, kuri po visapusiui dalyko apkalbėjimui, išreiškė viešą pasipiktinimą šio klausimo iniciatoriams. Draugės iš 12 kp. paimkite dalyką iš antros pusės ir pagalvokite, kokį žingsnį pirmyn padarėte? Prieš ką gi protestuojate, prieš Tretijį Internacionalą? Ne, jūs to nedarėte, tai prieš centro viršininkes? Taip, maž-daug išrodo.

Ar imsi iš tos ar iš kitos pusės, o vidury vistiek veriasi mūsų klesinio susipratimo silpnumas. Žinoma, diskusuojant dalyką, reikia tikėtis viso ko, bet leistis tokio paviršutinumo, kad išnešt pasipiktinimą, tai yra išsišokimas.

Draugės, jeigu mes už pakeltąjį klausimą užsiuolam ant centro viršininkių, tai

įsivaizdinkim sau ką ant to pasakys draugės bei draugai, stovinti pirmose revoliucinio judėjimo eilėse? Jie tik nemaloniai nusišypsos ir sakys, "tos moterys dar atsilikusios, joms reikia dovanoti, nes nežino ką daro." Draugės neišizeiskite už mano išreikštą nuomonę. Matote, nebūtų jau taip svarbu, jei dalykas apeitų tik vieną kuopą, bei apielinkę, bet dabar jūs žodis nuskambėjo plačiai, jūs pasipiktinimo opinija kviečiate ir kitas kuopas išreikšti savo nuomonę, tai viena, o antra tai galimas daiktas, kad paseks jūsų pėdomis ir kitos kp. Tokis narių paviršutinumas persveria organizacijos pagrindas, kas ir parodo, kad ir pačios pagrindos yra grystos palšu principu, todėl taisytinu. Mūsų organizacija gyvuoja jau 14 metai, o mes joje dirbdamos, neišmokome orientuotis kad ir dabar, šiame taip svarbiame momente.

Dabar palikime ramybėje centro viršininkes, o paimkime iniciatyvos pradžia, ko nereikės ilgai bei sunkiai jieškoti, nes visos žinom, kad tai yra Komunistų Internacionalo taktika ir pareiškimas. Rodos, visos žinom, kad tai yra tarptautinė komunistų Moterų Kongreso taktika ir pareiškimas, tatau ar yra sąmoninga kaltinti vieną, ar kitą ypatą už skleidžiamą mintį likviduot LMPS.? Vieton remt tą darbą

visoms keturioms, tai mes, kaip didžiausios nežinėlės išeiname prieš. Jeigu kuriai išrodo, kad Susivienijimas, kaip darbinikiška organizacija, yra labai geras, tai nesijauskimes tokiomis mažytėmis, bemokslėmis ir silpnutėmis, kaip nekuriuos draugės išsireiškia, bet tik paimekime bile laikraštį ar knygelę, kur yra nurodyta kuomi vaduojanties trečiasis Komunistų Internacionalo Kongresas ir Tarptautinis Komunistų Kongresas išdirbo esančią taktiką darbinikiškų organizacijų linkui?

Pasiskaitykime atydziai o pamatysime, kad mes priešinames ne atskiroms ypatoms, ne centrai, bet jiems, arba geriaus sakant — einame pačios prieš savo reikalus. Pasekmingai kovai su kapitalizmu darbininkai turi sudaryti bendrą viso pasaulio darbininkų frontą. Mes turim išmokyti suprasti tą, kas Kom-no taktikos teziuose parašyta, o ten rasime, kad darbininkai iki šiolei bendro fronto obalsį neišmoko kitaip, o tik per pirštus žiurėti. Tuo tarpu išnaudotojai jau seniai turi drūtą papėdę savo bendro fronto, jie seniai jau to svarbą suprato.

Metus komunistams bendro fronto obalsį, žiurėkime, kad ir pas mus Amerikoje darbininkai sukruo į organizacijų, bei unijų duris klabinti, o geltonsparniai, išdaviški vadai iš kailio neriasi, kad čia kaip nors kokiais nuodais sunaikinus tą negeistiną elementą bendro fronto obalsį.

Mielos draugės, čia ir vėl kyla klausimas, kokia mūs taktika, prieš ką mes bandome kovot, gindamos savo atskirą organizaciją? Juk tikrenybėje, mes tai darydamos darbuojames drauge su virš minėtais geltonsparniais, kurie kovoja už palaikymą visų unijų viena nuo kitos atskirtų. Juk jie taip pat neva gina savo tradicijas, stengdamiesi palaikyt darbininkų organizacijas suskilusias į dalių daleles, į lokalų lokalus, kas kapitalistams eina ant naudos. Mano nuomone, mes neturime šturmuot, bet eiti atatinkamais žingsniais prie LMP. S. likvidavimo. Juo greičiau prieisim, tuo bus sveikiau revoliuciniam kūnui, o to pa-

greitinis priklausys nuo vadovių bei vadų ir nuo narių sąmoningumo.

Šiame klausime sulyg Komunistų Internacionalo pareiškimo, turi imt dalyvumą ir atatinkamai išaiškint mūsų inteligentai. Kilus LMPS. likvidavimo klausimui, aš taip laukiau ir laukiu iš mūsų intelegentų pusės kokią taktiką jie nurodys, bet kaip apsiyčiau, ypatingai LMPS. agitacijos savaitėj patiekia mūsų drg. D. editorialą po vardu: "Draugės, tai jūsų savaitė." Griebiu ir skaitau godžiai, nejučiomis ranka paremiau galvą ir tariau sau, tai taip, draugės tai mūsų savaitė. Perskaičiau tą straipsnį, rodos kaž tai sakyti sako, moterys, jūs džiaugkitės, kad drg. D. pastebėjo, kad ir jūs egzistuojate šiame margam sviete.

Prijungimas LMPS. prie politinės organizacijos yra neišvengiamas, nes to reikalauja proletariato judėjimas. Šis klausimas per draugą Z. Angarietį jau seniai pakeltas, tik gaila, kad mūsų draugės iki šiol į jį pasyviškai žiurėjo. Drg. K. P. bene pirmutinė tą klausimą paėmė atydon, tad ją vis-gi reikia pagerbti už to klausimą gvildenimą. Tikimasi, kad jungimosis dabar darbas eis sparčiau.

Man išrodo, kad būtų geru daiktų, kad mūsų draugės ir draugai ten viršūnėse esanti išdirbtų atatinkamus plenus, kaip LMPS. turėtų būti prijungtas prie A. D. P. ir kaip ten tvarkytųsi. Tada narės ir kuopos galėtų dalyką geriau gvildenti. Čia lošia nemažą rolę "D. Balsas". Man išrodo, kad jį panaikinus, būtų galima "Laisvėj" įvest "D. Balsą" kartą į savaitę, pašvęst moterų reikalams. Rodos tai duotų gerų pasekmių.

Ar Reikalinga L. M. P. S. Ant Toliau Palaikyti?

V. LISAJIENĖ

Pereitais metais d. Z. Angarietis pakėlė šį klausimą, nurodydamas, kad negali būt moterų darbininkų atskira nuo vyrų organizacija. Jis ragino LMPS. susijungti su politine organizacija, butent su Amerikos Darbininkų Partija.

Principe, rodos, kitaip ir būt negali. Kadangi moteris yra lygi darbininkė kaip ir vyras, ji lygiai yra kapitalizmo skriaudžiama kaip ir vyras, todėl jos užduotis kartu su vyrais kovot už darbininkų klesos reikalus. Tai kamgi reikalinga moterims atskira organizacija?

Vienok praktikoj LMPS. turėjo pamato susiorganizuot. LMPS. atliko didelį darbą, kurio negalėjo atlikt nei buvusi LSS., nei kitokia organizacija. LMPS. trumpu laiku suorganizavo šimtus moterų darbininkų, kurias supažindino su darbininkų klesos reikalais.

Dabargi dalinai tas darbas yra atliktas. Teisybė, dar yra moterų darbininkų, kurios dar nepriklauso prie LMPS., bet aš manau, kad jų ir nebus galima pritraukt prie LMPS. Dalis jų šliejasi prie Lietuvos smulkburžujų, dalis negali atsikratyt nuo bažnytinių prietarų, arba visai nenori jokio progreso, jokios organizacijos. Jos sako, kad jų tėvai išgyveno be organizacijų tai ir jos išgyvensią taip pat. Iš Lietuvos moterų nedaug atvažiuoja, o Amerikoj augusios labiau linkę priklausyt bendrose su vyrais organizacijose. Tokiu būdu LMPS. nėra pamato ant toliau pasilikti savistoviai. Drg. Angarietis ir nekurios draugės nurodė, kad LMPS. turi susijungt su A. Darbininkų P. Principe, rodos, kad yra būtinas susijungimas su ADP. Kadangi politinė organizacija yra vienintėlis darbininkų kovos įrankis. Vienok dabartiniu laiku jungtis su ADP. būtų dėl LMPS. saužudyste. Gal būt susijungtų maža dalelė, o didžiama pasitrauktų į šalį, nes yra tam kelios priežastys. Viena priežastis aukštos mokestys. Antra ir gal but svar-

biausia tai neapvertinimas politinės organizacijos. Yra manančių, kad nėra reikalo priklausyt politiniai organizacijai, kurioj būt galima kovot už darbininkų klesos reikalus.

Yra draugių, kurios sako, kad LMPS. turi pasilikti ir ant toliau, sako, tik reikia stengtis kuodaugiausia moterų įtraukt į ADP. Aš manau, kad iš to pasekmės bus menkos. LMPS. pasilikdama ant toliau, turės nukentėt, kadangi ADP. paima darbininkų judėjime pirmą eilę visame veikime. Antra, tai LMPS. eilinės narės visai nebus užinteresuotos savo organizacijos veikimu.

Vienok pas LMPS. ir ALDLD. eilinius narius bei nares vis labiau ir labiau prigyja noras, kad LMPS. sujungt su ALDLD. kadangi LMPS. ir ALDLD. yra apšvietos organizacijos. Vienos ir kitos yra vienodi tikslai. ALDLD. leidžia knygas, LMPS. leidžia moterų mėnesinį žurnalą ir progai pasitaikius išleidžia vieną kitą knygutę. Tai ar yra pamatas palaikyt dvi vienodas apšvietos organizacijas? Kodelgi tos dvi organizacijos negali susijungti į vieną? Susijungus LMPS. su ALDLD. lengviau bus galima moteris per ALDLD. įtraukt į A. D.P. Moterys bendrai su vyrais organizacijoj turės didesnę palinkimą lankyti susirinkimus, daugiau galės prasilavinti. Todėl šitą klausimą turėtų diskusuot ne tik perspaudą, bet ir kiekviename LMPS. ir ALDLD. kp. susirinkime, lai kiekviena narė bei narys išsireiškia savo nuomone. Tokis susijungimas turės įvykt anksčiau ar vėliau, bet geriau anksčiau, negu vėliau.

Sujungus LMPS. su ALDLD. tuomet mes galėsime daugiau laiko sutaupinti savose organizacijose, o daugiau veikt pašelpinėse ir unijose. Dabar-gi pašelpinėse organizacijose ir unijose mūsų darbas apleistas todėl, kad mes negalime apsidirbt savose organizacijose.

ALDLD. 172 kp. prisiuntė C. P. Komitetui tarimą, kad C. P. Komitetas dėtų pa-

stangas suvienyt LMPS. su ALDDL., bet C. P. Komitetas, ar dėli nesužinumo, ar dėli kitokių išrokavimų, tą tarimą atidėjo, pareikšdamas, kad ALDDL. CPK. neturi jokios teisės prie LMPS. Jeigu LMPS. C.P. Komitetas irgi pareikštų, kad neturi jokios teisės prie A. Darbininkų Partijos ir ALDDL., tai tos organizacijos negalėtų susijungt ne per šimtą metų. Mes žinome, kad C. P. Komitetas neturi teisės prie L. M.P.S. bet mes žinome, kad C. P. Komitetas turi teisę pareikšt savo pageidavimą tokiam susivienijimui. Jis gali nurodyt ar naudingas tokis susivienijimas, bet nesakyt, kad neturime jokios teisės.

Kaslink "Darbininkų Balso", tai jis kaip ėjo, taip ir galėtų eit. ALDDL. nariai, manau, neatsisakytų pò 10 ar 15 centų į mėnesį užsimokėt ir gaut žurnalą.

Visoms Darbininkų Organizacijoms

Brangūs Draugai!

Jūs žinote, kaip šiuomi laiku Amerikos darbininkai susirūpinę unijų klausimu. Visiems aišku, kol Amerikos unijos nebus stiprios, kol jos nebus susiglaudusios į drūtus industrialius kūnus, kol jos nesupras, kad reikia sudaryti bendrą frontą prieš kapitalistų klesą, tolei Amerikos darbininkų judėjimas negalės laimėti kovą. Visuos kraštuos dabar šaukiama, kad streikai eina netikusiai, kad net toj pačioj industrijoj, kur dalis darbininku streikuoja, kita dalis "legaliai" streiklaužiauja. Visi beveik supranta, kad senoviškas "gompersinis" pamatas, pagrįstas šios šalies unijiniam judėjimui, reikalauja gruntauno remonto.

Kas gi daryti? Į tai puikų atsakymą duoda Darbo Unijų Švietimo Lyga. Ji jau spėjo išdirbti puikius plenus, ji jau pradėjo juos vykint. Prieš tą Apšvietos Lygą sukilo visi seno plauko atžagareiviai, bet ji atmušė jų atakas ir paskleidė visoj Ameri-

koj kuoplačiausią agitaciją už vienybę, solidarumą ir revoliucinumą unijiniam judėjime.

Amerikos Darbininkų Partijos industrinis skyrius išleido platoką paskaitą tuo klausimu, butent, paskaitą "Apie Darbo Unijų Apšvietos Lygą ir jos darbuotę." Tą paskaitą turėtų įsigyti kiekviena darbininkų organizacija. O įsigijus ją — surengti tam tikrą susirinkimą, sušaukti į tą susirinkimą kuodaugiausia darbininkų ir perskaityti ją susirinkime. Skaityti turėtų patsai gambiausias draugas.

Mes dar kartą pabriežiam: unijų reikalais turėtų rūpinties kiekvienas darbininkas, nes tai yra duonos ir gyvybės klausimas.

Mes atspausdinom tos paskaitos nedidelį ekzemplierių skaičių. Mes pardavinėsime tą paskaitą tiktai organizacijoms, o ne pavieniems žmonėms. Tai bus naujas būdas savitarpinio darbininkų lavinimosi.

Prašome, kad jūsų organizacija tuoj įsigytų vieną egzempliorių taip svarbios paskaitos. Kainuoja tik \$1.50.

Kreipkitės prie: A. Jankauskas, 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

P. S. Siųsdami pinigų rašykite čekį arba money orderį M. Undžienė ir siųskite A. Jankauskui.

APŽVALGA

GIMDYMO KONTROLĖS ĮSTATYMAS LEGISLATUROJ.

Plačiai Amerikoje žinoma Margaret Sanger, sugrįžusi iš Europos, savo kovą tęsia toliaus. Su p-nios Sangerienės politinėm pažvalgom mes nesutinkame, bet patį gimdymo kontrolės principą pilnai remiame, nes "paslapčiai" viešpataujant daugiausiai nukenčia darbininkės moterys, kurios neturi išteklių didelės šeimos tinkamai auklėti ir negali daktarams už tos "paslapties" atidengimą užmokėti augštą pinigų sumą.

Gimdymo kontrolės Lygos pastangomis, įnešta sumanymai į New Yorko ir Connecticut valstijų legislaturas, reikalaujant, kad gimdymo kontrolė būtų liuosai aiškinama. Ir stebėtina, kad priešais šį sumanymą daugiausiai kovoja davatkos ir kunigai, kurie patys neturėdami kūdikių, šaukiasi vien tik dievo pagelbos, buk tai liuosas aiškinimas peržengs visas moralinės rybas ir dievo įsakymus. Jie surado ir moterims pažeminimą reikalaut tokio įstatymo.

Sangerienė aiškina, kad Japonijoje bei Chinijoje lengviau yra skleisti šioji idėja, mat, New Yorko valstijos sostinė Albany, miesto majoras jai visai uždraudė kalbėti tuomi klausimu. Milwaukee, Wis., net tūkstantis davatkų protestavo priešais leidimą jai kalbėti.

Kad ir priešais esamus įstatymus, bet šis klausimas pobiskį žygiuoja pirmyn, nors jis daugiausiai tik už didelius pinigus pasiekiamas.

—::—

RUSIJAI DA REIKALINGA PAGELBA

Nors praeitų metų derlius ir buvo neblogas, bet da aštuoni milijonai bado paliesiose provincijose reikalauja pašelpos. Amerikos šelpimo administracija teikia pa-

šelpą trim milijonam kūdikių. Taipgi Rusijos draugų komitetas F.S.R. maitina 60 tūkstančių kūdikių, kurių tėvai žuvo kovose arba bado sukury. Tiesa, kad Rusija šiais metais galės išgabent užsienin apie 10 milijonų bušelių grūdų, bet tasai grūdų išgabėnimas daroma todėl, kad nusipirkus iš užsienio reikalingus žem. dirbimo įrankius. Be tinkamų žemdirbystės įrankių galima sulauk ir vėl baisaus bado, todėl atsišaukia į užsienoi susiprat. darbininkus, kad šelpimo darbą tęstų toliau, bent ligi sekamo derliaus.

—::—

SUMANYMAS NUSTATYTI MOTERIMS ALGAS.

New Yorko valstijos legislaturai įnešta sumanymas, kuriuo būtų nustatoma moterims algos. Minimą sumanymą darbininkų unijos ir įvairios organizacijos karštai remia, nes kaip pasirodo, tai labai didelis nuošimtis moterų iš gaunamų algų pragyventi negali, — jos turi glaustis prie giminių arba ieškot kokių nors būdu padengt nedateklių.

—::—

PLIENO DARBININKŪ DARBO DIENA.

Veik visose civilizuose šalyse randame, kad didžioje kiekie nors organizuoti darbininkai dirba aštuonias darbo valandas. Daugiau organizuoti darbininkai, dirba tik 44 val. per savaitę, bet plieno pramonės darbininkai tebevergauja dienomis po 12 val., o naktimis po 13. Plieno trusto darbininkai žino gyvenime tris tikslus: pavalgyt, išsimiegot ir vėl dirbt, kad galėtų pavalgyt. Bet ir ta tryliką darbo valandų dykai darbininkas negauna. Jeigu nori darbą gaut, tai reikia užsimokėti darbo biure 3 dol. ir tik tuomet gauna dirbt, kad galėtų pavalgyti ir miegot bent šešias valan-

das. Tai dedasi ne kur toli Afrikoj, arba "barbariškoj" Rusioj, bet Minneapoly, Minn., The Diamond Iron Co.

Darbininkai neorganizuoti, jų uždėtis labai menkas. Tiktai patyrusiems mekaniškams mokama po 50 centų už darbo valandą.

Plieno pramonės darbininkų streikas 1919 m. likosi sulaužytas, bet jie turi tvirtai rengtis vėl į kovą prieš 13 val. darbo dienos, nes tai da barbarinės gadynės liekanos.

—::—

IŠ SIUVĖJŲ STREIKO.

New Yorko jekų ir dresų siuvėjos, kurios išėjo į kovą skaitliuje virš 30,000 atrodo, kad streikas greitai bus užbaigtas darbininkų laimėjimu. Mat, kova prasidėjo pradžioje darbo sezono, pertai lengviau kontraktorius priverst išpildyt darbininkų reikalavimus.

Streiko tikslas pakelt algas mažai uždirbantiems ir pripažint uniją neunijinėse dirbtuvėse. Pavyko išvest net 300 neunijos dirbtuvių į streiką ir yra viltis, kad tose 300 dirbtuvių bus įvesta unija.

Reikia pripažint, kad darbininkės streiką veda su didele energija, jos nepaiso arešto nei policisto buožės, bet eina į neunijisčių eiles ir kalbina anas, kad prisidėtų prieš jų kovos. Šiame streike dalyvauja keletas ir mūsų draugių iš LMPS. kuopų. Jos šioj kovoje gerai pasižymi.

—::—

NAUJI ŽAISLAI

Kuomet darbininkė moteris nuvargusi per dieną prie sunkaus darbo neturi laiko nei spėkų savo šeimyną apžiūrėti, kuomet jai kiekvieną dieną stovi mintyse klausimas kaip už gaunamą dolerį būtų galima daugiau ką nupirkti, tuomi patim laiku buržuojės laužo sau galvas, kad susiradus naujuosius žaislus. Jos ilgą laiką vieton kūdikių mylavo šunis, vėliaus kates, gaidžius, paršiukus, bet dabar jau pradėjo gatvėmis nešiotis gyvates. Londono dykaduonės pralenkė ir paryžietes toj srytyj.

Dabar gyvačių gaudytojai rūpinasi tos rūšies žaislų pristatyt kuodaugiausia, kad tas šunų motinas užganėdijus. Tas dedasi tuomi momentu, kada Anglijos parlamentas svarsto, kad prievarta išsiuntus visus nuo 14 metų amžiaus bedarbius kur nors toli į Afriką ar kitas kolonijas, pakol darbai pagerės.

Anglijos darbininkės vis daugiau tēmia į Rusijos proletarų veikimą ir netoli tas laikas, kada nuvargytos darbininkės paduos tom gyvačių auklēm šluotą, šepetį ir palieps eit pelnyt sau duonutę.

—::—

FAŠISTAI NEIŠGELBĖJO.

Italijos valdžia susiduria vis su skaudesnia bedarbės problema. Fašistai, kurie žadėjo įsteigt rojų šalyje, nepaiegia ekonominį ūkį atvest į normales vėžes. Bedarbė vis daugiau plečiasi po visą šalį. Apskaitliuojama, kad bedarbių skaitlius siekia iki 600,000 ir nesimato galimybės surast jiems darbo.

Ant Italijos bedarbių skaudžiai atsiliepi. Amerikoje imigrantų aprubežiavimas. Seniau aplamai imant kas metai emigrudavo nuo 100,000 iki 500,000. Aštuonesdešimtas nuošimtis emigrantų plaukdavo į Ameriką, bet dabar į Ameriką gali įvažiuoti tiktai 42,000 per metus laiko. Fašistams paėmus galę, prekyba, kokia buvo vedama su Sovietų Rusija, likosi suparalyžiuta, tas žinoma padidino bedarbių eiles.

Italijos nesusipratę darbininkai, kurie buvo patikėję, kad fašistai prašalins ekonominį skurdą, dabar persitikrinau, kad jie buvo suvilti. Fašistų puolimas ant komunistų nesiliauja ir tas dar daugiau stiprina darbininkų eilėse komunistinę idėją.

—::—

FRANCUZIJOS SENATAS IR SUFRAGISTĖS.

Francuzija, kuri tiek daug kariavo ir dar tebekariauja už "demokratiją", neperseniai turėjo išspręst ar suteikt moterims balsavimo tiesas. Senatoriai su žilom gal-

vom, plikais pakaušiais, žmonės, kurių protavimui geriausia vieta tiktų vieton senato, tai senovės liekanų muziejus, — priėjo prie išvedimo, kad pažvelgus nuo gilios senovės laikų, ligi dabartinių, moteris neprivalo būt prileista prie šalies palitinio vairo, nes ji neturi moralės doros, viliuginga, neintelligentiška, moteris daugiau rūpinasi madom, negu armija ir taksoms. "Pamisluk, kokį efektą padarytų į parlamento narius moteris oratorė, panaši į Jaures!" (Jaurės buvo kairiųjų socialistų vadas, kurį laike karo prakalbą besakant, patriotai nušovė).

Toliaus tie seniai nurodinėjo, kad Francijoje yra aštuoniolika šimtų tukstančių moterų daugiau, negu vyrų ir kad suteikus joms balsavimo teises, jos galėtų užkariaut visą šalį ir priverst gyventojus prie baisiausios katastrofos. Jie sako, kad moteris turi sugrįžt į savo seną vietą į namus gimdyt ir prižiūrēt kūdikius. Tegul jos gimdo bent po penkioliką kūdikių, iš kurių kad septyni ir mirtų, bet pasilikusie būtų stiprūs.

Persigandę seniausiai nurodinėjo į tas šalis, kokios baisesios pasekmės, kur moteris jau dalyvauja politikoje. "Paimkime Finlandijos padėtį, moteris viską aukoja politiniam darbui. Moteris praleidžia visą laiką besirūpindamos politika; namai, vyrai ir vaikai apleisti. Švedijoje da baisesnė padėtis, moteris neranda sau vyrų savo šalyje, jos ženijasi su vokiečiais."

Taip tai senovės žmones išsigandę moterų reikalavimais suteikti jom lygias teises šalies valdyme. Anie prisimena apie moteris senovinę padėtį, kad ji privalėtų sėdēt namieje ir auklėti bent po penkioliką kūdikių. Jie nesupranta to fakto, kad istorijos ratą atgalios pasukt negalima, kad moteris vis daugiau žengia prie savystovumo, prie savęs užlaikymo.

Francijos buržuazija siulo moterim didelių šeimynų auklėjimą, kad turėtų pakankamai karui aukų, bet jų pačių moteris tojo pasiulijimo nepildo.

BESIDIDŽIAVIMAS SAPNE.

Betaupydamas grašį,
Turtų prisikroviau,
Kitiems aš vergauti
Nustojau — palioviau.
Save aš pradėjau
Brangiais rūbais puošti,
Svečiams parinktiems
Puikias puotas ruošti.

Dabar man netruksta
Vyno kuobrangiausio,
Ant stalo vis pilna
Maisto kuoskaniausio;
Galiu jau kasdieną
Linksmybėje užti,
Nes mano kišeniai
Pilni — nebetušti.

Jau lygus šiandieną
Esu augštieks ponams,
Įsakymus duodu
Kunigams-klebonams;
Liepiu keikti bėdžius,
Pragaru bauginti,
Nuolankumą, baime
Tarpe jų auginti.

Reikia, juk, kad bėdžiai
Paklusnybėj būtų,
Kad jų darbo vaisiai
Mano naudai kliūtų,
Nes ir aš tas bėdas
Pergyvent turėjau,
Pakol betaupydams
Grašio susidėjau.

* * *

Taip vargdienis mąstė
Apie savo lobį,
Ir per sapną siekė
Dar didesnį grobį,
Bet grobis išnyko —
Jį suglemžė špukas,
Varguolį prikėlė
Dirbtuvės švilpukas.

Išvydęs, jog sapno
Turtų nėra buvę,
Varguolis vėl rengės
Anksti į dirbtuvę;

Išbėgo skubotai,
Nei valges, nei gėres,
Kad vėl fabrikantui
Turtus tvert, kaip tvėręs.

28-XI-23.

Buolio Sūnus.

— :: —

TADA STATYSIM

Kaipgi sutversim mes puikų vaizdą,
Kuris įdomus būtų visiems,
Jei mes tik matom skaudžiausią žaizdą
Vis bedidėjant mums — pavergtiems.

Vaizdus gražiuosius, nors ir pradėję,
Baigti negalim — laiko nėra,
Reikia tuos žadinti, ką negirdėję,
Jog neužilgo prašvis aušra.

Aušrą sutikti reikia mums rengtis,
Eiti sutriuškinti spėką tamsos,
Reik susijungus nuoširdžiai stengtis,
Idant laimėjus mūsų kovos.

Mūsų laimėję, mes nutapysim
Dažais ir žodžiais puikių vaizdų;
Tada kilnesnę daile statysim,
Kai baigsis skausmas mūsų žaizdų.

5-11-22.

Buolio Sūnus.

— :: —

ATNAUJINTA ŽAIZDA.

Turėdamas širdį sužeistą,
Praeities vaizdais,
Karčiųjų nuodų pripilta
Į meilės žaizdas. —

Stengiuos gydyti tyliai
Skausmus paslėpti giliai,
Kad kitas neregėtų.

Iš palengvo buvo pradėjus
Užgyti žaizda.
Linksmas.... Gal paliaus sopėti...
Tai buvo klaida....

Tu savo žvilgsniais ūmai
Žaizdą atvėrei naujai, —
Vėl reikės kentėti.

Lakštingalos Vaikas.

TAURĖ KARTYBIŲ.

Taurę kartybių išgėres,
Maniau, kad taurė tuščia bus. —
Vargą užmirštin palydėjęs,
Sakiau, kad amžinai pražus.

Bet taurė kartybių pilnesnė
Užnuodija mano jausmus,
O vargų našta dar sunkesnė
Atvėrė vėl naujus skausmus.

Lakštingalos Vaikas.

Ateities Žiedas

Diologas.

M. LEKEŠIENĖ

Lošimą išpildo dvi mergaitės 12-14 metų amžiaus.

Mildutė įėjusi kalba: Kaip puikus vakaras ir šiandieną visos mergaitės ir vaikai buvo mokyklėlėje. Negaliu žinot, kodėl mano draugė Agotėlė apleido mokyklėlę. (Nusiima kepurę ir viršutinį švarką, sudėsto knygas). Kad nors kur aš ją sutikčiau, tai vėla eitumem kartu namon.

Turbūt eisiu gulti, nes mamytė visuomet liepia eit anksčiau.

(Jai besirengiant įbėga uždususi ir netvarkiai apsitaisius Agotėlė).

Mild.: Agotėle, kur tu taip vėlai bėgioji? Na kaip einasi? Aš tavęs jau seniai pasiilgau ir ši vakarą kaip tik vėla prisiminiau kaip mudvi kartu grįždavome iš mokyklėlės. Kodėl nesilankai daugiau?

Ag.: Tiek daug klausimų pastatei, kad nežinau nei į kurį pirma atsakyti.

Mild.: Sakyk kuris tau pirmesnis.

Ag. Kuris man būtų pirmesnis, tai kaip einasi, bet Mildute tu pati gali suprast.... Kad tu pabūtum mano marškiniuose bent vieną valandą, tai žinotum.

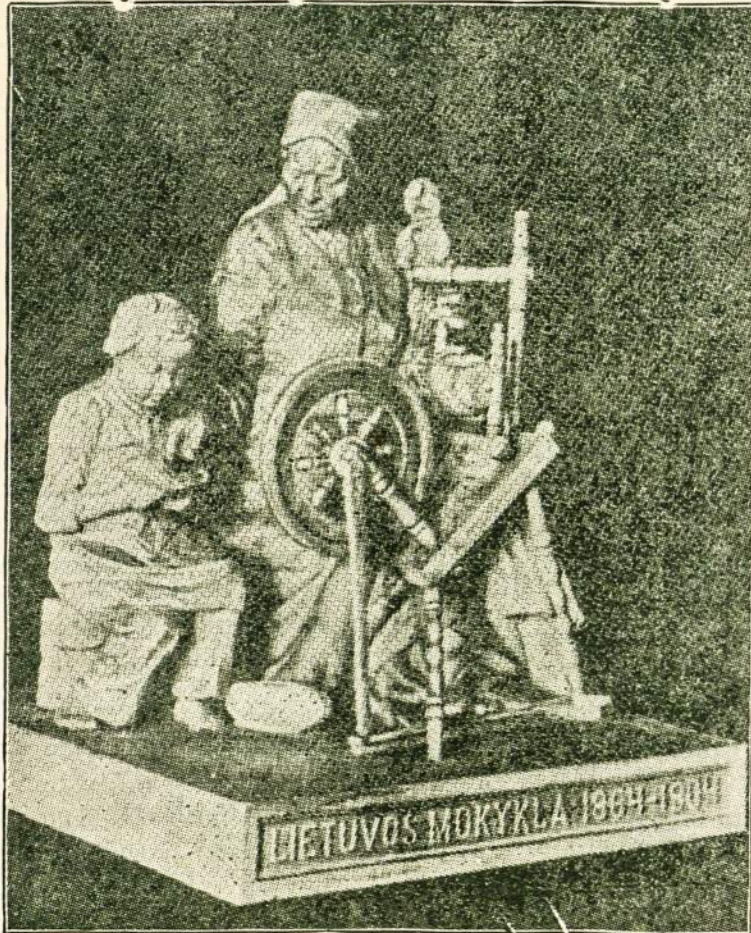
Mild.: Tavo marškinius? (juokdamo-

si) Na, tai pasakyk, kurioj krautuvėj pir-
kai tu juos?

Ag. (Pro verksmus) Tu mane visuomet
užgauni. Gerai papis sakē, kad nedraugauk
su mergaitėmis, kurios bedievišką vardą
nešioja.

Mild.: Aš visai nemaniau tavo jausmus
užgauti, bet šis tavo išsireiškimas leidžia
man suprasti delko tu apleidai mūsų mo-
kyklėlę. Tur būt tu nuėjai į pobažnytinių
sklepą?

Lietuvos Mokykla 1864-1904.

Ag. Aš nei kiek nesibijau bažnytinės
mokyklos, nes mokytis lengviau. Poterius
išmokome tai ir kalbam kasdieną tuos pa-
čius, pavyzdžiui: ražančių kaip pradedam
nuo kryželio, tai traukiam per pirštus ligi
vėla prieiname prie to paties kryželio, ir
vis tie patys. Kasdiena poteriaujam, o pa-

skui visą maldą apieravojam už dūšias čys-
čiui kenčiančias, o jūsų toj mokyklėlėj, tai
nėra galo mokymuisi, vos vieną paspėjai
išmokt, tuoj kitą da sunkesnę užduos.

Mild.: (karštai) Taip, jūs meldžiatės
už dūšias čysčiui kenčiančias, bet ar jūs
žinote kur tasai čysčius randasi ir ar jūsų
maldos ką-nors gelbsti? "Ateities Žiedo"
mokyklėlėj to nemokina, mes tam netikim.
Mes žinome, kad čysčius čionais ant žemės
randasi, kuriame vargdieniai žmonės ken-
čių. Kenčia ne jų dūšios, kaip
jūs sakote, bet jie patys. Jie dir-
ba kasdiena sunkiai ir iš to savo
uždarbio negali žmoniškai pra-
gyventi, jie žūsta darbdavietėse,
žūsta karuose, jų rytojus nėra
užtikrintas, tai ar gali būt dides-
nis pragaras kur nors kitur?

A. Mildutė tu man pasakyk ką
reiškia tas jūsų Ateities Žiedas?

Mild: Tai yra jaunųjų draugi-
jėlė, pav. (paime gėlę), kad ir ši-
tos gėlės—tik žiūrėk; šis didysis
žiedas jau baigia žydėt ir netru-
kus nukris visai, jo vietą užims
sekami bumburėliai, tie peržy-
dės-nukris, antrieji užaugs. Ar
dabar supranti?

Ag.: Taip aš suprantu, bet aš
vistiek negalėsiu jūsų mokyklė-
lės laskyt, nes aną dieną mus vi-
sus pašventino ir papis sakē, kad
nuo dabar visi turėsime būt ge-
rais katalikais.

Mild. Tai bent mane tankiau atlankyk,
aš mylėčiau būti tavo drauge visuomet.

Ag. (skubiai rengdamosi) Man reikia
bėgt namon, nes papis kaip pareis namon
girtas, tai manes neradęs visus išvaikys.

Mild.: Aš tave palydėsiu, nes vienai
bus baugu eiti. (abi išeina).

Iš Adatos Vežimą Priskaldė

Senas Vincas.

Vaikas: Jau sakėme.

Kukienė: Kalbėkite! Ateik karalystė tavo, kaip danguj, taip ir...

Svetys (Įeidamas): Geras rytas, mišiuok.

Kukienė: Geras, geras. Ar gerai miegojote?

Svetys: Puikiai. Nejutau, nei kaip Antanas atsigulė, o jis neįjuto, kad aš atsikėliau.

Kukienė (Vaikams): Ateik karalystė tavo, būk valia tavo, kaip danguj, taip ir (Svečiui) Ar vedęs?

Svetys: Taip.

Kukienė: Nepasiilgote pačiukės?

Svetys: Taip greitai?

Kukienė (Vaikams): Kurisai esi danuose, švėskis....

Vaikas: Jau sakėme.

Kukienė: Duonos mūsų visų dienų, duok ir mums šiandien. (Svečiui): Aš žinau vyrus: iš akių ir iš širdies. Nekurį laiką nematysite savosios, tai ir taikysitės prie kitos. Visi jie atrodo nekalti avinėliai prie šviesos, bet sueik į patamsį, tai pamatysi jo nekaltybę. (Vaikams): Duonos mūsų visų dienų.

Vaikas: Jau sakėme. Ma... Aš valgyti noriu.

Kukienė: Tai eikite ēsti. (Vaikai susėda prie stalo ir, išdykaudami valgo. Svetys išsiima laikraštį, atsisėda prie krašto stėičiaus ir nori skaityti).

Kukienė: O ar daug šėimynos turite?

Svetys: Vieną dukterį.

Kukienė: Tik vieną?! Tai jau turbūt bolševikas esate, kad neturite vaikų? (Tuom tarpu vaikai apstoja svetį ir, kaip svetys žiuri kitur, jie spokso jam į akis, kaip jis pažiuri į juos, jie nuneria akis žėmyn).

Kukienė (Triūsdamosi, tėsia): Anot kunigėlio, jau cicilistai buvo pasiutę, bet bolševikai tūkstantį kartų pasiutesni.

Svetys: Ar pas jus daug jų yra?

Kukienė: Mūs susiedai bolševikai, bet turbūt ne tie tikrieji, kad gana geri žmonės: nei jie į kelią niekam nepareina, nei ko. Laiko keturis burdingierius, juodu ir du jau paaugę vaikai, bet rodos jų nėra: toki tykus, visuomet pašnekina tave. Labai geri žmonės.

SCENA 3.

(Tie patys ir Zirzienė).

Zirzienė (Įeidama): Ar girdėjote naujieną ... Vakar vakare, kaž-kas šovė į vargonininką. Sako tik langą iššovė, bet nepataikė. (Tuom tarpu, vienas iš vaikų, įsidrąsinęs, palenda svečiui po pažaste ir rodo kitiems liežuvį. Vėliaus kramto svečio rankovę, o svetys, norėdamas atsigaininti, spriksi jam į nosį).

Kukienė: Tai jau bus koks bolševikas, kuris norėjo nudėti vargonininką?

Zirzienė: Dievas-tėvelis žino, ir kuom jis būtų prasikaltęs?.. (Tuom tarpu motėris kuždasi tarpu savęs. Svetys norėdamas atsikratyti vaiką, užmina jam ant kojos. Tas atšoka ir rodo kumštį):

Vaikas: Tu man koją numynei. Matai šitą?... Kaip duosiu tau į snukį. Kaip spirsiu (Spiria. Svetys stumia šalįn ir trauko pečiaais).

SCENA 4.

(Tie patys ir Antanas)

Antanas (Pamatęs svetį vaikais apstotą): Žalčiai. Ar neatsitrauksite nuo žmogaus? Kur diržas? (Vaikai parodo liežuvius ir išbėga lauk).

Svetys: Ar jau ir tu išmiegojai?

Antanas: Prasnaudžiau biskutį ir užtenka. (Kukienei) Misiuk, še pinigų, nueik parnešti butelką degtinės ir tuziną porterio. Tik jau parink to geresniojo. (Kukienė ir Zirzienė išėina).

Svetys: Gerai, kad atėjai į laiką, nes tie žvėriukai būtų suėdę mano švarką. Tikri katalikai, ar ne?

Antanas: Jie būt su tavim pasielgę tik-

rai katalikiškai. Numuši, kaip šunis, tai atsitrauke, o geruoju, tai būtų pradėję lipti tiesiog ant tavo sprando. Motina nieko jiems nesako ir jie daro, kaip jiems tinka. Taip pat nieko nesako, kad ir uždroži jiems. Ką ji juos mokina, tai poteriauti: kas mielas rytelis pradeda nuo Tėve mūsų, bet niekados nenuveina iki galo. Čia poteriauja, čia šneka ir vėl poteriauja ir vėl šneka, pasakui kvitina.

Matai, drauge, su kokiais žmonėmis gyvenu. Čia randasi viena šeimyna draugų, bet vietos nėra. Laukiu iki pasidarys vieta, tai tiek čia mane matys. Aš čion tik gulėt ir valgyt pareinu, taip visą laiką praleidžiu pas anuos. Yra keturi pavieniai draugai ir jis su žmona, tai pasikalbame, paskaitome, pagrajijame gramofoną ir praeina laikas.

Šitie, daugiau nieko nežino, kaip kasyklą, karčiamą ir bažnyčią. Daviau parnešti porterio. Išgersiva po buteliuką ir laika. Mat, čia tokia mada: atvažiavo svetys, tai turi fundyti, o ne, tai nei pusryčių neduos. Susuks nosį ir tiek.

Svetys: Klausyk, Antanai. Ar toli nuo čia gyvena jūsų vargonininkas?

Antanas: Tai pirmas kaimukas einant nuo stoties. Jūs turėjote jį pereit. Bet kam jums reik žinoti?

Svetys (Juokdamasis): Žinai, drauge čia man atsitiko nepaprastas nuotikis. Kaip tik man rašiai, kad gyvenai antram kaimukų nuo stoties, todėl aš daėjęs iki tam kaimukui, pradėjau tēmyti numerius. Kadangi buvo tamsu, aš išsiėmiau elektrikinę lempukę, kuri buvo panaši į revolverį ir paspaudžiau uodegaitę. Lempukė iššovė ir kulka pataikė į durų stiklą. Mat, vietoj lempukės, paėmiau revolverį. Vidui pasidarė triukšmas ir pasigirdo balsai: "Kur šautuvas?! Duok revolverį!" (Abudu juokiasi).

Antanas: Aa, o tu?...

Svetys: Aš.. Pasakiau: "Duok dieve kojas" ir nēriau, kaip zuikis, nuo šunų. (Abudu juokiasi).

Svetys: Prieš tau ateisiant, atėjo ta

moteris ir pranešė jūsiškei, kad kas tai šovęs į vargonininką. O tavo mīsis padarė išvedimą, kad tai esą, bene bus bolševikų darbas, kurie pasikėsino ant vargonininko gyvasties.

Antanas: Ir teisybę sakė: (Abu juokėsi).

SCENA 5.

(Tie patys, Kukienė su alum, veliaus Pakaušienė, dar vėliaus Plepienė ir ant galo Vargoninkienė).

Kukienė: (Štatydamą bonkas): Prašom prie pusryčių. Štai parnešiau ir rūkyto kumpio, kad gertūsi geriaus. (Visi sėdasi).

Antanas (Mirktelėjęs svečiui): Mano gospadinė žino, ko reik. Gerai, misiuk. Na, tai užgerkite.

Kukienė: O mane nereik ragint. Sveiki vaikinai. Išsigerkite kol nevedę, kaip apsisėsite, tai pati neduos. (Visi geria).

Pakaušienė (Ibėgus): Ar girdėjot naujieną?... Vakar vakare, kažkas nušovė vargonininką.

Kukienė: Nušovė?!.. O man Zirzienė sakė, kad tik norėjo nušauti.

Pakaušienė. Dūdienei, dreverukas sakė, kad kulka pataikė tiesiai į širdį. Tai jau bus bolševikų darbas. Kasgi daugiau?.. (Antanas ir svetys vos išsīturi nuo juoko).

Kukienė: Tai kasgi daugiau, jei ne bolševikai? Eikš į kompaniją. Išsigerkime už vargoninko dūšelę. Sveiki. (Visi geria).

Plepienė (Įeidama): Kad padarė, tai padarė. Narnakistai metė bombą į vargoninko aužą, tai ir aužą sugriovė ir visą vargonininkų šeimyną išnešiojo po šmotelį.

Kukienė ir Pakaušienė: Argi?

Plepienė: Duonius sakė Čizeliauskienei, kad tuos narnakistus vyrai pagavo ir taip primušė, kad net kunigo pradėję šauktis.

Pakaušienė: Ar kunigėlis ėjo?

Plepienė: Kur jis tau eis?.. Sakąs: kam tarnavo, tai tegul tam ir tenka.

Kukienė: Gerai ir padarė, kunigėlis. Bus visą amžį bedieviais, neis į bažnyčią, neduos kunigėliui ant mišių, o kada striokas užėjo ir mato, kad reikės mirti — išsispaveduos ir linksminsis danguj su gerai

žmonėmis. Tegul joja liucipieris ant sprando, tai kitąsyk žinos, kaip reik bombas mėtyti.

Pakaušienė: O kaip tie narnakistai išrodo, ar nesakė?..

Plepienė: Baisūs!.. Raudoni drabužiai, su ilgoms barzdoms ir kožnas nešiojasi po kelias bombas. Sako, kaip tik sutinka kunigą, vargonininką, ar karalių, tuoj tekšt bombą ir to jau nėra.

Praeitą Nedėlių kunigėlis sakė: "Su cecilistais dar vis galima susikalbėti, bet su bolševikais, narnakistais, tai ne pats liuciperis nesusikalba.

Kukienė: Amžiną atilsį, dieve duok jiems dangaus karalystę. Geri žmonės buvo: Ji, būdavo, nepraeis nepašnekinus, be jokio mandrumo. Pas mane kada tik atėdavo, tai vis užfundydavo, o jau išsigers stikliuką-kitą, tai šnekai nėra galo, taip ir čiulbės, kaip lakštingala.

Kunigėlis vis barasi ant tų bedievių. Bus ir jam kada nors taip. Gal jau ir tūkosi koks narnakistas su bomba?..

Svetys: (Į šalį): Ar tik nepriskaldys iš adatos vežimo?

Vargonininkienė (Įėjus): Tegul bus pagarbintas Jezus-Kristus.

Visos: Ji!..

Varg.: Ko jūs taip žiūrite į mane?

Kukienė: Nagi, sakė, kad jus visus bomba sudrąskė?..

Varg.: Bomba?!.. Kas jau čia per prasimanymas?... Tiesa, vakar vakare kažkas šovė į durių langą. Išsyk nusigandome ir vyrai išbėgo net su šautuvais, bet paskui sako, turbūt kas netyčia iššovė ir pataikė į langą.

Plepienė: Šitaip?

Kukienė: Tai matai. O Plepienė priplepėjo nebūtų daiktų. Tu man ir išsimislink?..

Plepienė (Užgauta): O man Čizelinskienė papasakojo, tai ar čia mano kaltė?

Kukienė: Moki ir tu pridėti. Nesigink, misele. Lik aš nežinau. Anuosyk pamatei mane su Bimbilu du vienu, tai pripasakojai, kad mudu bučiavomės ir dar kasžin-ką...

Svetys (Atsistoja): Nesiginčykite, moterėlės. Visos po biskį pridėjote ir iš adatos priskaldėte vežimą. Patarčiau moterėlėms neklausyti, ką jums kunigėlis sako apie bolševikus. Jis taip pat meluoja, kaip kad ir jūs apie šį atsitikimą. Skaitykite bolševikų raštus, tai žinosite kas jie toki ir ko nori.

Aš ir Antanas esame bolševikai, bet nieko nesame užmušę. Pati gospadinė sakė, kad Antanas ir jos susiedai yra bolševikai, bet labai geri žmonės, tik bėda, esą kad jie bolševikai. Aš norėčiau žinoti, koki blogumą jūs matote pas bolševikus?... Pasakykite? (Moterys nuleidžia nosis).

Kunigėlis sako, kad jie negerai, jūs ir tikite jam. Jeigu jis pradėtų vieną iš jūsų niekinti, jūs niekintumėte irgi, nors ji būtų ir geriausia draugė. Kunigėlis palieptų užmušti vieną iš jūsų ir jūs ją užnuštumėte.

Taigi. Pirma, negu ką smerksite, ar peiksute pačios persitikrinkite ir žinosite kur yra teisybė. Juk katalikų tikėjimas draudžia plėšti žmogaus šlovę ir jūs žinote, kad bolševikai tokie pat žmonės, kaip ir jūs. Tokie pat darbininkai, kaip ir jūs. Ir jūs pačios sakėte, jog dar geresni, nes niekam į kelią nepareina. Bet jūs ir jūsų kunigėlis, užmiršę savo tikėjimą, draskote jiems šlovę, niekinate ir perstatote baisiausiais sutvėrimais. Jeigu jūsų kunigas ir jūs taip elgiatės, tai geras žmogus turi bėgti nuo katalikų tikėjimo ausis užsiėmęs.

Sarmata, taip juodinti žmones ir tuos pačius lietuvius-darbininkus. Pagal katalikų tikėjimą, jūs turite sugražinti jiems šlovę. Bet nei jūs, nei jūsų kunigėlis nesistengiate to padaryti. Tik pamislinkite. Kiek jūs čia primelavote, o jeigu tie jūsų melai ir dar su didesniais pridėčkais pasieks kito miestelio moterėles, tai jau bolševikas bus juodesnis už velnią ir vaikščios ne kojoms, bet galva.

Ar katalikams leista taip daryti? Ar taip darydami gali vadintis save katalikais?... Ne. Jūs ir jūsų kunigas yra didžiausi bedieviai ir tikėjimo griovikai.

(Moterys išliepsta . Uždanga nusileidžia).

KORESPONDENCIJOS

MINERSVILLE, PA.

Ši kolonija seniau mylėdavo daug apie save kalbėti, bet dabar mažai kas apie veikimą rašoma.

4 gruodžio čia buvo surengta ADP. tarptautinės prakalbos, nors buvo apie 1000 plakatų, gerai išgarsinta, tačiau amerikonių veik neatsilankė, tas reiškia, kad tarptautiniam darbininkų judėjime čionais dar nieko nėra nuveikta.

U. M. W. of A. yra pasiskirsčiusi į kalbinius lokalus. Tarpe ateivių ir amerikonių darbininkų yra didelė neapykanta ir įvairūs vieni kitų prasisvardžiavimai, todėl ir į prakalbas teatsilankė tik būrelis lietuvių darbininkų. Angliškai gerai kalbėjo d. Max Lerner, tiktai gaila, kad lietuviška publika negalėjo visko suprasti. Buvo garsinta ir lietuviškas kalbėtojas, bet ant nelaimės nepribuvo, tai jau kelintu iš eilės kartu progresyvė Minersville's publika tapo per kalbėtojų nepribuvimą suvilta. Ateityje mūsų kalbėtojai turi daugiau su rengėjais ir publika skaitytis.

Aukų padengimui lėšų surinkta \$6.65. 13 d. sausio š. m. ADP. kartu su lietuvių sekcijos 3-čiu distriktu, surengė vėl masines prakalbas. Kadangi ir šį kartą draugų amerikonių suvisai neatėjo, tai d. James H. Dalsen iš Californijos trumpai kalbėjo. Drg. Petrikenė kalbėjo dviem atvejais; pirmu kartu apie ADP. rolę, o antru — kvietė darbininkes moteris stoti į klesų kovą bendrai su darbininkais vyrais. Kalbėjo žingeidžiai ir ilgai kuomi užganėdino mūsų gerbiama publika. Aukų padengimui lėšų ir apsigynimo fondui surinkta \$13.14.

Po prakalbų, nedėlios ryte susirinko būrelis draugų bei klesų kovos darbuotojų ir statė d. Petrikenei klausimus, į kuriuos ji rimtai ir aiškiai atsakinėjo. Po draugiško apsvarstymo apie ilgą frakcinę kovą — giliaus mastanti draugai nutarė vėl stoti į proletariato avangardo frontą ir sutverta ADPLS. kuop. kovoti prieš kapitalizmo diktaturą už komunistinę tvarką. Varde A. DPLS. 66 kuopos sveikinu naujuosius kovotojus už prispaustųjų išsiliuosavimą.

Naujoji kuopa išrinko 4 korespondentus "Laisvei" J. Šilinską ir F. Malerčiką, "Vilniai" F. Zavis ir "Darbininkų Balsui" H. Arminienę.

Kuopa užsisakė apie už \$30.00 vertės platinimui literatūros ir jau keli naujieji darbiečiai užsiprenumeravo organą "Vilni". Nutarė įsteigti 3-jų skyrių mokyklą: Marksizmo teorijos,

anglų kalbos ir lietuvių gramatikos ir aritmetikos. Visi draugai su noru pasiskirstė darbus. Iš to galima laukti gerų pasekmių. Lai gyvuoja A. DPLS. kuopa Minersville, lai gyvuoja revoliucinis solidarumas darbininkų tarpe.

ADP. LS. 66 *Kuopos Korespondentė H. A.*

HAVERHILL, MASS.

Nauja Auka.

Darbininkiška spauda vėl suteikė liudną žinutę, tai kad suareštavo draugą John E. Merrich. Policija ir šnipai vadina jį komunistu, kaltino bombų padėjime po Knepe Brothers čėverykų dirbtuve. Drg. Merrich man gerai yra žinomas kaipo veiklus darbininkų klesos narys ir kovotojas už darbininkų reikalus. Drg. Merrich yra anglas, jis yra visų Haverhillio darbininkiškų organizacijų ir unijų mylimas. Kaipo darbštus ir teisingai atliekantis jam paskirtą darbą. Jau nuo 1920 metų, kuomet suareštavus 22 draugu nors Merrich tame laike jis likosi nesuareštuotas: todėl, kad buvo šios šalies pilietis, bet nuo to laiko vietos policija ieškojo visokių priekabių; sekė kiekvieną pasijudimą kolei "surado" apkaltinimą bombų padėjime. Drg. Merrich randasi pastatytas po 20,000 kaucijos: minėtos dirbtuvės darbininkai streikavo už pagerinimą savo buvio ir drg. Merrich buvo veiklus narys streikierių tarpe, todėl šnipai nusprendė prašalinti jį iš darbininkų tarpo. Kapitalistai ir jų pasamdyti provokatoriai trokšta darbininkų kraujo; smaugia jų vadovus, kemša kalėjimuos žudo įvairiomis priemonėmis, manydami išnaukinti darbininkišką judėjimą. Draugai, darbininkai suglauskime savo eiles, organizuokimes tvirčiau. Tegul nenugązdina mūsų draugo Merricho likimas. Jo įkalinimu džiaugiasi ir "Keleivio" šlamštas 4-tam num. šių metų. Pažymėdamas būk drg. Merrichas esą komunistas ir dar komunistų kuopos sekretorius. "Keleivis" kartu su kapitalistų bernais trokšta sukimšti į tamsius kalėjimo urvus darbininkų vadus, kurie nesvyruodami gina darbininkų reikalus. Darbininkiška lietuvių visuomenė turi įsitęmyti šįta "Keleivio" provokaciją ir persitikrinti kartą ant visados, jogei "Keleivis" nėra darbininkų laikraštis, bet kapitalistų tarnas.

Ma—čius.

McKEES ROCKS, PA.

Ši kolonija visiškai apmirusi, seniaus da buvo šioks-toks judėjimas, bet dabar viskas ramiai miega. LMPS. 32 kuopa nieko neveikia. Tiesa, ji ir seniau mažai ką darbavosi ir jau buvo visiškai pairusi, bet lankanties drg. Juozaitienei, kuopa tapo atgaivinta, tačiau, jeigu narės snaus ir toliau taip ramiai, tai sulauksime vėla tylios mirties.

Draugės, laikas ir mums pradēt darbuotis ant visuomenės dirvos. Išblaškykime tuos rūkus, kurie laiko mūsų akis aptemdę ir pradėkime veikti kartu su visais revoliuciniais elementais del darbininkų klesos pasiliuosavimo. Sukruskime daugiau darbuotis LMPS. kuopoje ir kitose organizacijose, parodykim, kad ir mes mokame savo reikalus suprasti ir kovot už juos.

S. Usanienė.

PHILADELPHIA, PA.

L.M.P.S. Darbuotė.

Mūsų kuopelė, taip kaip ir kitų kolonijų, po pergyvenimo frakcijinių "manevrų" matomai nori pasilsėti. Nors narių užsimokėjusių yra nemažas burelis, virš 40, bet į susirinkimus labai mažai lankosi. Tai mat, drauges ima valandėlę poilsio, prieš pradėsiant smarkiau darbuotis.

Pereitais metais mūsų kuopelė rupestingai darbavosi, kaip vietiniame judėjime, taip ir visuose organizacijos reikaluose. Vietiniame veikime LMPS. 11 kuopa daugiausia veikia sykiu su kitomis organizacijomis, kaip tai: ALDLD. 10 kuopa ir ADPLS. 12 kuopa. Kitaip ir negalima, arba neverta. Ir kaip pasekmė tokio susilėjusio veikimo sykiu su vyrų kuopomis, mūsų kuopelė veik vienbalsiai stoja už suvienijimą LMPS. su ADPL. Sekcija.

Finansinė padėtis dabar silpna, nes pereitais metais nemažai iššaukta rėmimui darbininkiško judėjimo. Už tai dabar kuopa rengiasi prie perstatymo puikaus teatrėlio, ir manoma, kad padarys kiek pelno.

11 kp. Korespondentė.

IŠ MOKSLEIVIŲ KOLONIJOS.

Valparaiso, Ind.

Nematant jokių pranešimų iš Valparaiso "D. B.," paduosiu svarbesnius nuotikius iš paskutinių dienų bėgio.

LMPS. Narių šiuo laiku sumažėjo, nes katalikai nebepriskauso, kurių keletas randasi.

Sausio 19, 1923, nauja mokinė, p-lė Krauskaitė iš Chicagos, kalbėjo anglų kalboje — kaip tapti daboja (nurse). Iš kalbos paliko ne

aiškumų, bet tas klausimas "D. B." paliks ne-gvildentas.

21 d. sausio, ALDLD. 106 kp. susirinkime tapo išrinkta nauja valdyba. Yra viltis, kad nauja valdyba daug darbuosis del 106 kp. ir visuomenės labo.

Drg. Virbalaitis, senas Valparaiso gyventojas ir 106 kp. narys, trumpoje ateityje rengiasi apieisti 106 kp., pasirengęs vykti į Darbininkų šalį — Rusiją. Drg. Virbalaitis, daug darbavos del Rusijos visokiais būdais ir pats nemažai paaukavo pinigų badaujantiems Rusijos žmonėms.

ALDLD. 106 kp. bando sujungti spėkas su Gary, Ind. ALDLD. 126 kp., kad sudrutinus aną kuopą. Kuopa pirmiausiai pasibriežusi rengti diskusijas.

Klajotojas.

ZEIGLER, ILL.

LMPS. 114 kp. turėjo parengusi maskaradų balių. Publikos atsilankė nedaug. Turbūt buvo priežastis, tai blogas oras, nes labai lietus lijo, bet pelno visgi kp. liko \$36.59. Minėta kp. aukavo iš izdo politiniams kaliniams \$10.00, taipgi išrinko drauges, kurios eis per lietuvių stubas rinkdamos aukas tam pačiam tikslui. Sausio 15 d. laikytame susirinkime tarpe kitų svarstymų nepamiršta nei politinių kalinių. Narės vienbalsiai sutiko paaukuoti kiek išgali. Pereita per nares ir aukų surinkta \$6.50. Dar minėta kp. rengia kepurių balių ant 24 d. vasario šių m. tai dar pirmas toks balius šiame mieste tarpe lietuvių, todėl LMPS. 114 kp. Kviečia Zeiglerio ir apielinkės v isuomenę atsilankyti. Baliuje bus duodama 2 dovanos. Visas pelnas nuo minėto balius skiriama "Darbininkų Balso" naudai. Kurie atsilankysit, tai laiką linksmai praleisite ir paremsit "D. B." Sekantiems metams išrinktas komitetas iš šių draugių: organizatorė R. Parednienė, protokolų rašt. O. Aleksandrienė, fin. sek. A. Ivanauskienė, izd. O. Kuzminskienė. Šios narės yra gana veiklios, tad galima tikėtis gerų pasekmių šiais metais kuopos darbuotėje.

Proletarė.

BAYONNE, N. J.

5 d. vasario š. m. atsibuvo L. M. P. S. 45 kuopos mėnesinis susirinkimas. Šitas susirinkimas, atkreipia į savę domę todėl, kad per kelioaliką pastarųjų mėnesių pirmą kart suėjo veik pilnas skaitlius narių. Kas svarbiausia, kad šį kart davė balsą ir vyrams. Neprašė apieist susirinkimą, kaip tai būdavo pirmiau.

Abelnai susirinkimas buvo gana rimtas ir pavyzdingas, nes matėsi tarpe narių energija ir pasišventimas veikti.

Jeigu tokis ūpas viešpataus ir toliau, tai galima tikėtis, kad greitai laiku Bayonne's vyrus darbininkiškam judėjime pralenks.

Susirinkime prisirašė viena nauja narė, iš kurios galima tikėtis geros veikėjos ateityje.

Nutarė surengt teatrą kartu su ADPLS. 59 kp. taipgi nutarta surengti prakalbas 10 d. kovo.

Paaukuotas iš izdo \$5.00. "Darb: Balsui".

Nutarta kas seređa laikyt savitarpinio lavinimosi vakarėlius. Tai yra labai gerai, tik patartina nesigėdyt vyrų, o bendrai rišt visus klausimus, nes reikalai mūsų yra vienodi ir tik bendrai mes galim juos išrišt.

ADP.LS. 59 kp.

Korespondentas.

Lietuvių Moterų Progresyvio Susivienijimo Reikalai

REZOLIUCIJA LMPS. LIKVIDAVIMO KLAUSIME.

Kadangi susivienijimo, kaip atskiros organizacijos, gyvavimas nesuteikė pageidaujamo vaisių, nepritraukė atsilikusių moterų, bet tik tas, kurios jau buvo kitų organizacijų narėmis, ir tas, kurios ir neesant s-mo jau buvo organizacijoj.

Ir kad vedime agitacijos bei organizavime moterų, susivienijimas nelošė rolės ir negali lošt, nes moterys, kurios stodamos organizacijon, supras jos reikšmę, tai eis su didesne energija ton organizacijon, kurioj visi bendrai priklauso, o ne vien atskiroj, vienu moterų.

Kadangi darbininkų moterų ir darbininkų vyrų yra vieni ir tie patys reikalai, nes jie vienaip spaudžiami ir išnaudojami pavergėjų, kapitalistų klasės, tai ir vienoj organizacijoj bendrai visų sujungtom spėkom kova bus laimėta.

Kadangi susivienijimas lėšuoja daug laiko ir energijos jo palaikymui, kaip atskiros organizacijos, o naudos mažai atneša, todėl, mes užgiriam mintį prisijungimo prie ADP., kad suvienitom spėkom dirbt del pasiliosavimo.

Taipgi raginam visas LMPS. kp. rišt ši klausimą ir pageidaujame, kad S-mo Pildomasis Komitetas vestų platesne papėde agitaciją tarpe narių tuo klausimu.

Rezoliucija išnešta LMPS. V Rajono konferencijoj, 31 d. gruodžio 1922 metų, Philadelphia, Pa.

LMPS. V RAJONO KOMITETAS:

Organizatorė *M. Kutrienė.*

Protokolų raštininkė *S. Tarvydaitė.*

Turtų raštininkė *A. Merkienė.*

Kasierė *M. Vaidžiulienė.*

PROTOKOLAS LMPS. IV RAJONO 6-TOS KONFERENCIJOS.

Konferencija atsibuvo 14 d. sausio, 1923 m. Lietuvių Knygyne, Pittston, Pa.

Konferenciją atidarė rajono org. d. M. R. Valinčienė 10:30 val. ryte.

Perskaitytas ir priimtas dienotvarkis.

Mandatų peržiūrėjimui paskirta d.d. V. Zmitriūtė ir O. Vanagaičiūtė.

Delegačių dalyvavo 13, nuo 7 kuopų.

Nutarta 7 bal. prieš 5 bals. suteikti rajono komitetui tik patariamą balsą.

Išrinkta konf. pirm. V. Zmitriūtė. Pirm. pagelbininkė V. Botyrienė. Sekr. B. Zmitriūtė, pagelbininkė V. Vanagaičiūtė.

Protokolas praeitos konf. priimta be pataisymų.

Organizatorei išdavus raportą, buvo užmetimas, būk 116 kp. prisiuntė 1 delegatę per virš. (Nuo 6 narių 2 delegatės). Bet delegatėms pasiaiškinus, jog jų kuopoje randasi 11 narių ir jos yra įgaliotos atmokėti konf. rajono mokesčius. Delegatės ir org. raportas tapo priimtas.

Sekretorės, finansų sekretorės ir išdininkės raportai priimti.

Paskelbtos rajono naujos viršininkės: org. A. P. Šukienė, 50 Public Square, Wilkes-Barre, Pa. Sekr. V. Zmitriūtė, 19 Brown St., Johnson City, N. Y. Fin. rašt. V. Botyrienė, 113 Monument Ave., Wyoming, Pa. Ižd. H. Žukienė, 290 Clinton St., Binghamton, N. Y.

Išrinkta komisija peržiūrēt viršininkų rinkimų blankas. Į komisiją įėjo drgg. M. Vaškevičienė, M. Matukaičiūtė ir M. Milerienė.

Surengimui koncerto d. J. Žiuronui, komisijos raportas nebuvo aiškus. Tai komisija išrinkta iš drgg. Šukienės, Vanagaičiūtės ir Botyrienės peržiūrēt raportą.

Darb. Dienos komisija pranešė, kad pelno liko po \$16,26 abiem kom., t. y. ALD. XII Apskr. ir L.M.P.S. II Raj. Komisijos raportas priimtas.

Buvusi rajono org. pranešė, jog rajonui liko \$29.49 nedatekliaus nuo d. A. Bimbos prakalbų maršruto. Raportas priimtas.

Komisija peržiūrėjimui viršininkų balsavimo blankų pranešė, kad viskas tvarkoj ir balsavimui.

vimas teisingas. Raportas priimtas.

Nutarta pertraukti sesiją. Pietums paskirta 1 val.

Antra sesija atidaryta 2 val. po pietų.

Seka delegačių vardošaukis. Visos delegatės pribuvo į laiką.

Skaitytas ir priimtas I sesijos protokolas.

Nutarta 7 bal. prieš 2 bals., kad ateinančiojo vasarą rengti metinę Darbininkų Dieną.

Nutarta 10 bals. prieš 2 bals., kad šiemet rengti Darbininkų dieną bendrai su ALDL. XII Apsk. ir ADPLS. subdistriktu.

Išrinkta komisi ja del surengimo Darb. Dienos. Į komisiją įėjo drgg. E. Cibulskienė, O. Vanagaičiūtė ir S. Janušošienė.

Nutarta rengti Darb. Dieną Liepos mėnesį ant Kocky-Glen.

Nutarta 7 bal. prieš 1 bal. kad rajono komitetas surengtų ką nors rajono naudai.

Nutarta 9 bals., kad kiekviena Rajono kuopa parengtų kokią nors pramoją del rajono naudos kadangi IV Raj. turi deficito išde.

Skaityta ir priimta rezoliucija 54 kp. prieš sujungimą LMPS. su ADP. Po ilgų diskusijų šiame klausime, tapo nutarta 9 bals. prieš 2 bal. kad būtų pavojinga suvienyti LMPS. su ADP. šiame momente.

Po diskusijų tapo nutarta 8 bals. prieš 1 bals., kad būtų naudingiau perkeisti LMPS. vardą. Iš Liet. Mot. Prog. Sus., ant Lietuvių Darbininkų Moterų Sus.

Nutarta pasiūsti 54 kp. rez. į "Darb. Balsa" sykiu su konf. kom. rez. prieraišu.

Po apkalbėjimui "Ateities žiedo" draugijėlių, pasirodė, kad tik Binghamtone draugijėlė geriau gyvuoja, taipgi ir Pittstone neblogai. Kitur nors ir buvo sutvertos, bet ir vėl pakriko del negalėjimo gauti mokytojų, arba del finansiško trukumų. Nutarta duot kuopom paraginimus, kad bandytų sutverti draugijėles kur tik galima.

Nutarta ateinančią IV Raj. konf. laikyti Binghamtone.

ATSKAITA:

Rajono išde buvo \$8.23.

Miners Mills kp. pridavė Raj. mok. 55 c.

Viso išde buvo \$8.78.

Atmokėta Raj. sek. E. Kasparienei \$2.78

" " fin. rašt. E. Cibulskienei \$4.00

" " org. M. R. Valinčienei \$2.00

Viso išlaidų — — — — — \$8.78

Konf. uždaryta 4:15 val. po pietų.

Pirm. Vikt. Zmitriūtė.

Sekr. Bron. Zmitriūtė.

DEŠIMTO RAJONO VALDYBOS ANTRAŠAI:

Organizatorė M. Lekošienė,

2212 Yale Blvd. Springfield, Ill.

Sus. Sekretorė M. Tamulienė,

102 East 4th St., West Frankfort, Ill.

Turtų Sekretorė N. Balnaitė,

426 W. Capitol St., Springfield, Ill.

Iždininkė K. Guzevičienė,

Box 155, Benld, Ill.

Knygė M. Karpavičienė,

427 N. Aurora St. Collinsville, Ill.

"Darbininkų Balso" knygų katalogas

Ką Kiekviena Motina Privalo Žinoti	.25
Moteris ir Jos Ekonominis Padėjimas	.20
Kūdikų Priežiūra	.25
Šeimyna Seniau, Dabar ir Ateityj	.15
Šeimyna Socialistinėj Darbininkų Valst.	.10
"M. B." Kompletas 1916—1917 metų	2.50
"M. B." Kompletai 1918 metų	2.50
Rusijos Revoliucijos Istorija	1.00

SVETIMOS LAIDOS.

Ant Rytojaus po Socialės Revoliucijos	.35
Ta pati apdaryta	.60
Jono Biliuno Biografija	.50
Ta pati apdaryta	.75
Istorija Socializmo Suvienytose Valstijose	1.00
Ta pati apdaryta	1.50
Atmosfera arba Oro Gazai ir Jų Ypatybės. Apd.	.75
Karolio Markso Teorinė Sistema. Apdaryta	1.50
Zenya ir Žmogaus Gyvenimo Siekinys	.15
Kodel Bažnyčia Priešinasi Socializmui	.15
Organizuokitės	.5
Moteris Kapitalizmo Gdynėj	.15
Tveriamasis Revoliucinis Socializmas	.25
Valstybė ir Revoliucija. Apdaryta	.75
Anarchizmas ir Socializmas. Apdaryta	.60
Mokslinio Socializmo Išsiplėtojimas. Apdaryta	.75
Iš Komunistų Programos. Apdaryta	.55
Pirm III Kom. Internacinalo Kongreso	.8
"Kas gie Tie Bolševikai ir Sovietai?"	.10
Revoliucija ir Moteris	.10
Ant "Rus. Rev. Ist." duodame 30 nuošimtj.	
Ant savo laidos duodame 50 nuošimtj; ant svetimos laidos — 25 nuoš.	

Skaitykite ir platinkite šias knygas.

"MOTERŲ BALSŲ" KOMPLETAI UŽ 1919, 1920 METUS JAU GATAVI.

Kas norite turėti dvejų metų sutrauką viso darbininkų judėjimo, ypatingai iš darbininkų judėjimo, tas būtina privalo išgityti šias abi knygas. Jose yra daug rašinių, kurie ilgai nenustos savo svarbos.

L.M.P.S. kiekviena kuopa privalo turėti savo archi ve ne tik šių metų kompletus, bet ir 1917 ir 1918 m., nes tai yra puikus atspindis visos L.M.P.S. darbuotės. Prie to, yra ir dokumentai, kuriuose telpa visi mūsų ta Kompletų kaina \$2.50 vienas egz. rimai.

"DARBININKŲ BALSAS"

46 Ten Eyck St.

Brooklyn, N. Y.

54468

